

Etelä-Savon hyvinvointialue

Sosiaali- ja terveydenhuollon
asiakasmaksut
1.1.2023 alkaen

Sisällys

1	ASIAKSMAKSU, KÄYTÖSSÄ OLEVIA PERIAATTEITA	1
1.1	Kaikissa asiakasmaksupäätöksissä sovelletaan	1
1.2	Asiaksmaksun enimmäismäärä	1
1.3	Asiaksmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen.....	1
1.4	Oikaisuvaatimusohje koskien laskua.....	2
2	MAKSUKATTO.....	2
2.1	Sotainvalidit ja rintamaveteraanit.....	4
2.2	Palvelun keskeytyksen tai poissaolon vaikutus maksuun.....	4
3	TERVEYDENHUOLLON MAKSUT AVOSAIRAANHOIDOSSA.....	5
3.1	Avosairaanhoidon lääkäripalvelut.....	5
3.2	Avosairaanhoidon hoitajapalvelut (sairaanhoitaja/ terveydenhoitaja)	6
3.3	Yksilökohtaiset terapiakäynnit perusterveydenhuollossa (Asiaksmaksuasetus 7 §)	6
3.4	Sarjassa annettava hoito perusterveydenhuollossa (Asiaksmaksuasetus 11 §)	6
3.5	Kotisairaalapalvelut	7
3.6	Ohjattu avosairaanhoidon ryhmätoiminta.....	7
3.7	Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito	7
3.7.1	Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaatavuusluokan mukaan	7
3.7.2	Kuvantamistutkimukset.....	8
3.7.3	Proteettiset toimenpiteet.....	8
4	ROKOTUKSET	8
5	LÄÄKINNÄLLINEN KUNTOUTUS	8
6	KUNTOUTUSPALVELUT	8
6.1	Yksilökohtainen fysio- ja toimintaterapia.....	8
6.2	Fysioterapian ohjattu ryhmäkuntoutus	8
6.3	Kotikuntoutuksen maksut.....	8
7	ERIKOISSAIRAANHOIDON MAKSUT	9
7.1	Sairaalan poliklinikkamaksu	9
7.2	Päivystyksen maksut (Kerryttää maksukattoa)	9
7.3	Päiväkirurginen toimenpidemaksu	10
7.4	Sarjassa annettava hoito erikoissairaanhoidossa	10
7.5	Ohjattu ryhmätoiminta	10
7.6	Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset	10
7.7	Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hoito	11
7.8	Maksu lääkärintodistuksesta/ lausunnosta.....	11
8	KÄYTTÄMÄTTÄ JA PERUUTTAMATTA JÄTETYSTÄ PALVELUSTA PERITTÄVÄ MAKSU	12

8.1	Muualta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu	13
9	SAIRAANKULJETUS.....	13
10	KELAN MATKAKORVAUKSET (EI OLE ELOISAN ASIAKASMAKSU)	13
11	LAITOSHOITOMAKSUT	14
11.1	Lyhytaikainen laitoshoido	14
11.2	Päivä- ja yöhoidon maksu	14
11.3	Kuntoutushoidon osastohoito	14
11.4	Pitkäaikainen laitoshoido.....	15
11.5	Vuodeosastolla yöpyvän omaisen maksut	15
12	IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUT.....	16
12.1	Arjen tuki- ja etäpalvelujen maksut	16
12.2	Kotiin annettavien palvelujen maksut.....	20
12.3	Asumispalvelujen maksut	24
12.3.1	Tuetun asumisen maksut	24
12.3.2	Yhteisöllisen asumisen maksut.....	24
12.3.3	Yhteisöllisen palveluasumisen tukipalvelumaksut 1.4.2023 alkaen.....	24
12.3.4	Yhteisöllisessä asumisessa tarvikkeiden ja palvelujen kustannusten jakautuminen.....	26
12.3.5	Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen asumisen ja perhehoidon maksut	28
12.3.6	Pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa tarvikkeiden ja palvelujen kustannusten jakautuminen.....	30
12.3.7	Pitkäaikaisen laitoshoidon maksu.....	31
12.3.8	Lyhytaikaisen asumisen maksut	32
13	VAMMAISPALVELUJEN JA KEHITYSVAMMAHUOLLON MUKAISET PALVELUT JA MAKSUT	33
13.1.1	Maksuttomat palvelut	33
13.1.2	Asiakasmaksut päivä- ja työtoiminnassa	34
13.1.3	Asiakasmaksut asumispalveluissa.....	34
13.1.4	Vuokra	34
13.1.5	Ylläpitomaksu asumispalveluissa.....	34
13.1.6	Ateriamaksut asumispalveluissa sekä päivä- ja työtoiminnassa	35
13.1.7	Asiakasmaksu pitkäaikaisessa perhehoidossa	35
13.1.8	Asiakasmaksu lyhytaikaisessa perhehoidossa	35
13.1.9	Tilapäinen palveluasuminen.....	35
13.1.10	Omaishoitajan lakisääteisen vapaan asiakasmaksu	36
13.1.11	Pitkäaikainen laitoshoido	36
13.1.12	Lyhytaikainen kuntouttava laitoshoido	36
13.1.13	Sosiaalihuoltolain sekä vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalvelut	36
14	MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT	37
14.1	Päihdelaitoskuntoutus	37
14.2	Tilapäinen asuminen.....	37
14.3	Tuettu asuminen.....	37

14.3.1	Tukipalvelumaksut.....	40
14.4	Yhteisöllinen asuminen.....	40
14.4.1	Tukipalvelumaksut yhteisöllisessä asumisessa	42
14.5	Ympäri vuorokautisen palveluasumisen maksut.....	42
15	LASTENSUOJELUN ASIAKASMAKSUT.....	45

1 ASIAKASMAKSU, KÄYTÖSSÄ OLEVIA PERIAATTEITA

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2023 alkaen ovat voimassa koko Etelä-Savon hyvinvointi (Eloisa) alueella.

Asiakkaan siirtyessä Etelä-Savon hyvinvointialueen yksiköstä toiseen (laitoshoito-asumisyksiköt/asumisyksiköt-laitoshoito/laitoshoito-laitoshoito/asumisyksikkö-asumisyksikkö) ei lähetettävä yksikkö laskuta lähtöpäivää.

Jos asiakas siirtyy perhehoidosta suoraan palveluasumiseen/laitoshoitoon, peritään palveluasumisen/ laitoshoidon maksu tulopäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä. Jos asiakas siirtyy palveluasumisesta/laitoksesta perhehoitoon, peritään palveluasumisen/ laitoshoidon maksu lähtöpäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä.

Asiakasmaksuasetuksen 8 §:n mukaan, jos potilas erikoissairaanhoidon poliklinikalla suoritetun tutkimuksen jälkeen otetaan välittömästi sairaalaan hoidettavaksi, peritään häneltä poliklinikkamaksun sijasta lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu. Säännöstä sovelletaan 1.1.2023 lukien koko Etelä-Savon hyvinvointialueella potilaan siirtyessä avohoitoyksiköstä välittömästi laitoshoitoyksikköön.

1.1 Kaikissa asiakasmaksupäätöksissä sovelletaan

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista perittävät perustuvat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulakiin 734/92 ja – asetukseen 912/92 tai Etelä-Savon hyvinvointialueen (Eloisa) itsensä päättämiin harkinnanvaraisiin maksuihin.

1.2 Asiakasmaksun enimmäismäärä

Palveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen (Asiakasmaksulaki 2§).

1.3 Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista (Asiakasmaksulaki 11§).

Asiakasmaksulain 11 § 1 momentti ei koske terveydenhuollon tasasuuruksia asiakasmaksuja, vaan ne peritään lähtökohtaisesti asiakasmaksuohjeen mukaisesti kaikilta asiakkailta, Etelä-Savon hyvinvointialueen aluevaltuuston vahvistamien indeksitarkastettujen määrien mukaisesti.

Tasasuuruksiin asiakasmaksuihin myönnetään vapautus ainoastaan velkajärjestelyssä oleville henkilöille, maksujärjestelyn voimassaoloon saakka tai korkeintaan 8 kuukaudeksi eteenpäin.

Maksukyvyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen

Asiakkaan maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut (pitkäaikainen laitoshoido/asumispalvelu/perhehoito ja säännöllinen kotihoito) määrätään toistaiseksi.

Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut (ja niihin liittyvät tulotiedot) tarkistetaan vähintään joka toinen vuosi ja silloin kun

- palvelun käyttäjän tai perheen maksukyky on oleellisesti muuttunut
- kun on ilmeistä, että maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- maksu osoittautuu virheelliseksi tai
- palvelu- ja hoitosuunnitelmaa muutetaan.

Jos maksua koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään yhden vuoden ajalta.

Osa sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista on sidottu indekseihin. Indeksitarkistukset tehdään voimassaolevan lainsäädännön mukaan.

1.4 Oikaisuvaatimusohje koskien laskua

Viranhaltijan asiakas- tai potilasmaksupäätöksestä on oikeus tehdä oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä henkilö, johon päätös kohdistuu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Terveyden- tai sairaanhoidon palvelusta perittävään tasasuuruiseen (ei tulojen perusteella yksilöllisesti laskettuun) asiakasmaksuun tyytymätön henkilö voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot, johon asiaa koskeva päätös voidaan lähettää
- päätös tai lasku, johon vaaditaan oikaisua
- vaatimus perusteluineen
- tekijän allekirjoitus

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun olet saanut päätöksen tai laskun. Päätöksen tai laskun katsotaan saapuneen seitsemän (7) päivän kuluttua lähettämisestä, ellei muuta näytetä. Saapumispäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on toimitettava joko sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@etelasavonha.fi tai postitse osoitteeseen Etelä-Savon hyvinvointialue, Kirjaamo, Porrassalmenkatu 35-37, 50100 Mikkeli.

2 MAKSUKATTO

Potilaan maksamille julkisen terveydenhuollon tietyille maksuille on säädetty enimmäismäärä, maksukatto. Maksukatto on 692 euroa 1.1.2023 alkaen (asiakasmaksulaki 6 A §).

Seurantajakso on kalenterivuosi. Jos maksujen yhteismäärä ylittää kalenterivuoden aikana 692 euroa, ovat maksukattoon sisältyvät palvelut tämän jälkeen kalenterivuoden loppuun saakka maksuttomia. Lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään kuitenkin 22,80 euroa hoitopäivämaksu 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä (asiakasmaksuasetus 26 a §).

Alle 18-vuotiaan lapsen ja nuoren käyttämistä palveluista perityt maksukattoa kerryttävät maksut otetaan huomioon yhdessä hänen toisen vanhempansa tai muun huoltajan maksujen kanssa (laillinen huoltaja).

Terveyspalvelujen käyttäjän on itse seurattava maksukaton täyttymistä.

Maksukattoon lasketaan

- terveyskeskusmaksut
- terveyskeskuksessa annettavan yksilökohtaisen terapian maksut
- poliklinikkamaksut
- suun terveydenhuollossa perittävät maksut (pl. hammasteknisen laboratorion kulut)
- päiväkirurgisen hoidon maksut
- sarjahoitomaksut
- lyhytaikaisen laitoshoidon maksut sosiaali- ja terveydenhuollon laitoksissa
- yö- ja päivähoidon maksut (lyhytaikainen laitoshoido)
- toimeentulotukena myönnetty asiakasmaksut (maksukattoa kerryttävät)
- kuntoutushoidon maksut (ml. kotikuntoutusmaksut)
- kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain tai vammaisuuden perusteella järjestettävät lääkinnällisen kuntoutuksen laitospalvelumaksut
- tilapäisen kotisairaanhoidon sekä tilapäisen kotisairaalahoidon maksut
- vastaavien sosiaali- ja terveydenhuollon etävastaanottopalvelujen käyntimaksut
- em. ostopalveluista Eloisan perimät asiakasmaksut.

Maksukaton ulkopuolelle jäävät maksut

- yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista perittävät maksut
- palvelusetelin omavastuuosuus
- ryhmäkäyntimaksut
- omaishoitajan lakisääteisen vapaan asiakasmaksu
- sairaankuljetuksen omavastuuosuus
- pitkäaikainen laitoshoido
- lääkärintodistusmaksut
- käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu
- lakisääteisistä vakuutuksista maksetut maksut (täyskustannusmaksut)
- sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalvelumaksut (ml. lyhytaikainen palveluasuminen/ jaksohoito)
- kotihoidon maksut
- vaikeavammaisen asumispalvelut
- vaikeavammaisen kuljetuspalvelut
- työterveyshuollon maksut
- perhehoito
- muulta kuin Suomessa asuvalta perityt todellisia hoitokustannuksia vastaavat maksut
- viivästyskorko ja perintäkulut

Maksukaton täyttymisen jälkeen perittävät maksut:

• Poliklinikkakäynnit	maksuton
• Päiväkirurgiset käynnit	maksuton
• Sarjahoitokäynnit	maksuton

• Päivä- ja yöhoito (laitoshoito)	maksuton
• Kuntoutushoito	maksuton
• Tilapäinen kotisairaanhoido	maksuton
• Tilapäinen kotisairaalahoido	maksuton
• Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito	maksuton
• Hammastekniset kulut lasketaan normaalin käytännön mukaan	
• Lyhytaikainen laitoshoido	22,80 €

Vapaakortti

Maksukaton täyttymisen jälkeen myönnetään vapaakortti. Vapaakortin myöntää se terveydenhuollon laitos, jossa maksukatto on täyttynyt. Vapaakortti on maksukaton täyttymisestä lähtien voimassa kalenterivuoden loppuun saakka.

2.1 Sotainvalidit ja rintamaveteraanit

Sotainvalideilta, joiden vammaisuusaste on vähintään 20 % ja vuosien 1939–1945 sotien johdosta vahingoittuneelle tai sairastuneelle, jonka työkyvyttömyysaste on vähintään 10 %, ei peritä asiakasmaksua sairaanhoidosta, kuntoutushoidosta, kotihoidosta, pitkäaikaisesta laitoshoidosta eikä palveluasumisen hoivapalvelusta. (Sotilasvammalaki 404/1948 §6, 6a, 6b). Korvaus peritään Valtiokonttorilta.

Rintamaveteraaneilta ei peritä asiakasmaksua:

- avosairaanhoidon käynneistä (terveyskeskuksen vastaanottomaksu, poliklinikka-, sarjahoito- ja päiväkirurgian maksu)
- suun terveydenhuollon käynneistä
- kotipalvelusta, kotisairaanhoidosta ja kotisairaalahoidosta
- kotiin annettavista ateriapalveluista ja tukipalveluista
- sosiaalihuoltolain mukaisesta liikkumista tukevasta palvelusta
- omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta
- sosiaalihuoltolain mukaisen pitkäaikaisen asumispalvelun hoivasta / huolenpidosta ja aterioista
- perhehoitolaik mukaisesta pitkäaikaisesta perhehoidosta
- terveydenhuoltolain 24 §:n mukaisesta lääkinnällisestä kuntoutuksesta

2.2 Palvelun keskeytyksen tai poissaolon vaikutus maksuun (Asiakasmaksuasetus 32§)

Asiakkaalta peritään asumispalvelujen ja säännöllisen kotihoidon maksu läsnäolopäiviltä. Mahdolliselta sairaalassaoloajalta ei maksua peritä (mukaan lukien palvelukodista/säännöllisen kotihoidon piiristä lähtöpäivä).

Kotona annettavista palveluista peritään kuukausimaksua alhaisempi maksu silloin, kun palvelu keskeytyy yhdenjaksoisesti yli 5 päivän ajaksi asiakkaan hoitovastuun ollessa kokonaan muualla. Tätä lyhyempi tilapäinen poissaolo tai keskeytys ei muuta kuukausimaksua. Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden,

maksua ei peritä lainkaan. Omavastuun laskeminen aloitetaan siitä päivästä, kun käyntejä ei enää keskeytyksen vuoksi toteudu lainkaan. Sairaala-, lyhytaika- tai laitoshoidon keskeyttävät kotihoidon maksun heti. (Asiakasmaksulaki 1201/2020 10k §)

Asiakasmaksu sosiaalihoitolain 25 §:ssä tarkoitetun perhehoidon keskeytyksen ajalta peritään kuten pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta (pl. lastensuojelulain perusteella järjestetty perhehoito).

3 TERVEYDENHUOLLON MAKSUT AVOSAIRAANHOIDOSSA

3.1 Avosairaanhoidon lääkäripalvelut (Asiakasmaksuasetus 7 §)

Avosairaanhoidon lääkäripalvelut 20,90 €/ käynti, yli 18-vuotiailta. (Kerryttää maksukattoa)
Arkisin klo 8.00–20.00

Maksu peritään kolmelta (3) ensimmäiseltä käynniltä kalenterivuoden aikana.

Terveyspalvelujen käyttäjän on itse seurattava kolmen käyntimaksun täyttymistä.

Lääkärin tekemä etäpalvelu (videovälitteisesti tai puhelimitse) on verrattavissa perinteiseen vastaanottokäyntiin, josta peritään käyntimaksu 20,90€.

Digilääkäri- ja chat-palvelut ovat maksuttomia.

Avosairaanhoidon erikoislääkäripalvelut 41,80 €/ käynti, yli 18-vuotiailta. (Kerryttää maksukattoa)

Opiskeluterveydenhuollon sairaanhoidollisista lääkäripalveluista peritään käyntimaksu 20,90 €, yli 18- vuotiailta. (Asiakasmaksuasetus 7§). Käyntimaksu peritään kolmelta (3) ensimmäiseltä käynniltä kalenterivuoden aikana. (Kerryttää maksukattoa)

Äitiysneuvolan, perhesuunnitteluneuvolan ja ikäneuvolan palvelut ovat maksuttomia.

Kohdun sisäiset ehkäisimet laskutetaan hankintahinnan mukaan. Kaikki ehkäisyvälineet ovat maksuttomia alle 25-vuotiaille.

Perusterveydenhuollossa työttömän terveystarkastus on asiakkaalle maksuton.

Perusterveydenhuollossa avohoitona järjestetty mielenterveystyö eri hoitomuotoineen on maksutonta.

Kehitysvammalain mukaiset, erityishuolto-ohjelmaan kirjatut terveydenhuollon palvelut ovat maksuttomia.

PÄIVYSTYSMAKSU (Kerryttää maksukattoa)

Arkisin klo 20.00–8.00 sekä lauantaisin, sunnuntaisin ja pyhäpäivinä peritään 28,70 euron suuruinen päivystysmaksu. Maksu peritään jokaiselta käynniltä, yli 18-vuotiailta. Päivystysmaksu peritään myös niiltä asiakkailta, jotka ovat jo maksaneet terveystakeskuskäyntimaksun kolme kertaa.

Avosairaanhoidon lääkäripalveluiden käynnit ovat veteraanitunnuksen omaaville maksuttomia.

3.2 Avosairaanhoidon hoitajapalvelut (sairaanhoitaja/ terveydenhoitaja)

Perusterveydenhuollossa sairaanhoitajan, terveydenhoitajan tai kätilön vastaanottokäynnit ovat maksuttomia, myös etäpalvelut.

Diabeteshoitajan vastaanotto maksuton

Astmahoitajan vastaanotto maksuton

Muistihoitajan vastaanotto maksuton

Maksuttomuus koskee vastaanottoja, joissa pääasiallinen vastuu hoidosta on hoitajalla. Jos asiakkaan käynnin hoitovastuu siirtyy hoitajalta lääkärille, palvelusta peritään avosairaanhoidon lääkäripalvelun maksu 20,90 euroa.

3.3 Yksilökohtaiset terapiakäynnit perusterveydenhuollossa (Asiakasmaksuasetus 7 §)

Jalkaterapeutin vastaanotto 11,60 €/ käynti, peritään jokaiselta käynniltä, yli 18-vuotiailta (Kerryttää maksukattoa)

Ravitsemusterapeutin vastaanotto 11,60 €/ käynti, peritään jokaiselta käynniltä, yli 18-vuotiailta (Kerryttää maksukattoa)

Seksuaaliterapeutin vastaanotto 11,60 €/ käynti, peritään jokaiselta käynniltä, yli 18-vuotiailta (Kerryttää maksukattoa)

Fysio- ja toimintaterapeutin vastaanotto 11,60 €/ käynti, peritään jokaiselta käynniltä, yli 18-vuotiailta (Kerryttää maksukattoa)

Neurologinen kuntoutus 11,60 €/ käynti, peritään jokaiselta käynniltä, yli 18-vuotiailta (Kerryttää maksukattoa)

Puheterapeutin vastaanotto 11,60 €/ käynti, peritään jokaiselta käynniltä, yli 18-vuotiailta (Kerryttää maksukattoa)

Tai muu toimintakykyä parantava ja ylläpitävä hoito tai terapia.

Terapeutin tekemästä, käynnin korvaavasta etäpalvelusta (videovälitteisesti tai puhelimitse) peritään käyntimaksu 11,60 €.

3.4 Sarjassa annettava hoito perusterveydenhuollossa (Asiakasmaksuasetus 11 §)

Sarjahoitomaksu 11,60 €/ hoitokerta (Kerryttää maksukattoa)

Sarjahoitomaksun voi asiakasmaksuasetuksen mukaan periä

- jatkuvasta dialyysihoidosta
- lääkinnällisestä kuntoutuksesta
- yli 18-vuotiailta

- maksu enintään 45 hoitokerralta/kalenterivuosi
- mielenterveystyössä annettu sarjahoito, kuten psykoterapia on maksutonta.

3.5 Kotisairaalapalvelut

Lääkärin kotisairaalakäynti 19,20 €/ käynti (Kerryttää maksukattoa)

Hoitajan kotisairaalakäynti 12,20 €/ käynti (Kerryttää maksukattoa)

Kotisairaalakäynnit perusterveydenhuollon vastaanotolla tai osastolla ovat maksuttomia, esim. tiputuskäynnit.

Kotisairaalan palvelumaksut peritään myös säännöllisen kotihoidon tai asumispalvelun piirissä olevilta asiakkailta (pl. laitoshoido).

3.6 Ohjattu avosairaanhoidon ryhmätoiminta

Avosairaanhoidon ryhmämaksu 30,00 €/ryhmä/henkilö (ei kerrytä maksukattoa)

3.7 Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito

(Asiakasmaksuasetus 9 §)

Maksuja ei peritä

- alle 18-vuotiaiden tutkimuksesta ja hoidosta
- hampaiden tarkastuksesta, ehkäisevästä hoidosta eikä protetiikkaan liittyvästä kliinisestä työstä siltä, jolla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelutunnus, rintamatunnus, veteraanitunnus tai jolla on eräisiin Suomen sotiin liittyneissä tehtävissä palvelleiden kuntoutuksesta annetun lain (1039/1997) 2 §:ssä tarkoitetut todistus lain 1 §:ssä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuihin miinanraivaustehtäviin osallistumisesta
- Laitoshoidossa, pitkäaikaispäätokeillä olevien asiakkaiden suun terveydenhuollon palvelut sisältyvät hoitopäivämaksuun.
- Kehitysvammalain mukaiset, erityishuolto-ohjelmaan kirjatut terveydenhuollon palvelut ovat maksuttomia.

Perusmaksut (Kerryttää maksukattoa)

- perusmaksu/suuhygienisti 10,30 €/käynti
- perusmaksu/hammaslääkäri 13,30 €/käynti
- perusmaksu/erikoishammaslääkäri 19,50 €/käynti

3.7.1 Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan

Vaativuusluokka: 0-2	8,50 €
Vaativuusluokka: 3-4	19,20 €
Vaativuusluokka: 5-7	38,00 €
Vaativuusluokka: 8-10	55,60 €
Vaativuusluokka: 11-	78,00 €

3.7.2 Kuvantamistutkimukset

Hammaskuva	8,50 €
Panoraamaröntgen	19,20 €
Ehkäisevä hoito: SC-ryhmän suun terveyden edistämisen toimenpiteet	8,50 €

3.7.3 Proteettiset toimenpiteet

Proteesin pohjaus	55,60 €
Proteesin korjaus	38,00 €
Akryyliosa- ja kokoproteesi	186,00 €
Kruunut ja sillat hampaalta	186,00 e
Rankaproteesi	225,70 €

4 ROKOTUKSET

Rokotukset, jotka kuuluvat kansalliseen rokotusohjelmaan, valtioneuvoston päättämät yleiset vapaaehtoiset rokotukset sekä valtioneuvoston asetuksella säädettyt rokotukset ovat asiakkaalle maksuttomia.

5 LÄÄKINNÄLLINEN KUNTOUTUS

Terveydenhuoltolain 29 §:ssä tarkoitettuun lääkinälliseen kuntoutukseen kuuluva neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumisvalmennus- ja kuntoutusohjaus ovat maksuttomia (Asiakasmaksulaki 5 § 6-kohta). Apuvälineet sekä niiden sovitus, tarpeellinen uusiminen ja huolto ovat myös maksuttomia.

6 KUNTOUTUSPALVELUT

6.1 Yksilökohtainen fysio- ja toimintaterapia (Asiakasmaksuasetus 7 §)

Yksilöllinen fysioterapiakäynti 11,60 € / käynti (kerryttää maksukattoa),
peritään 18 vuotta täyttäneiltä

Käynnin korvaava etäpalvelu tai puhelinkontakti on verrattavissa normaaliin vastaanottokäyntiin.

6.2 Fysioterapian ohjattu ryhmäkuntoutus

Fysioterapian ryhmämaksu 30,00 €/ryhmä/henkilö (ei kerrytä maksukattoa)

6.3 Kotikuntoutuksen maksut

Kotikuntoutuksen käynti kuntoutuspalvelujen tuottamana on maksuton.

Säännöllisen kotihoidon asiakkailta ei peritä maksua kotikuntoutuskäynneistä.

Kuntoutuspalvelutarpeen arvio- ja apuvälinekäynnit ovat maksuttomia.

7 ERIKOISSAIRAANHOIDON MAKSUT

7.1 Sairaalan poliklinikkamaksu (Asiakasmaksuasetus 8 §)

Kaikkien ammattiryhmien erikoissairaanhoidon vastaanotot ja tutkimuskäynnit ovat maksullisia, ellei asiakasmaksulaki tai -asetus määrää toisin.

Poliklinikkamaksu yli 18-vuotiailta (kerryttää maksukattoa)	41,80 €/ käynti,
Hoitajakäyntimaksu (kerryttää maksukattoa)	35,00 €/ käynti
ESH-hoitajan kotikäynti (ei kerrytä maksukattoa)	12,20 €/ käynti

Käynnin korvaava etäpalvelu tai puhelinkontakti on verrattavissa normaaliin vastaanottokäyntiin.

Poliklinikkamaksua ei peritä, jos potilas otetaan sairaalan vuodeosastolle hoidettavaksi poliklinikkakäynnin tai päivystyskäynnin seurauksena eli potilas siirtyy poliklinikalta suoritettun tutkimuksen jälkeen välittömästi vuodeosastolle (pl. terveyskeskuksen käyntimaksu). Tällöin potilaalta peritään poliklinikkamaksun sijasta lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu.

Poliklinikkamaksu peritään erikseen jokaisesta samana päivänä tapahtuvasta vastaanottokäynnistä eri poliklinikalla, jos käynnit tapahtuvat eri sairauden takia.

Poliklinikkamaksua ei peritä psykiatrisen avohoidon poliklinikkakäynneistä.

Poliklinikkakäynti veteraanitunnuksen omaaville on maksuton.

Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset eivät ole maksullisia käyntejä, jos ne liittyvät jo tehtyyn maksulliseen tai tulevaan maksulliseen tutkimuskäyntiin.

Kuvantamisessa otettujen kuvien siirtämisestä CD:lle peritään 24,80 euroa (cd-levy sisältyy hintaan sis. alv). (Ei kerrytä maksukattoa)

7.2 Päivystyksen maksut (Kerryttää maksukattoa)

Erikoissairaanhoidon päivystyksen poliklinikka 24/7

Poliklinikkamaksu	41,80 €/ käynti
Hoitajakäyntimaksu	35,00 €/ käynti

Veteraanitunnuksen omaaville ja alle 18-vuotiaille maksuton.

Sosiaalipäivystyksen käynnit ovat maksuttomia ympäri vuorokauden.

7.3 Päiväkirurginen toimenpidemaksu
(Asiakasmaksuasetus 8 A §, kerryttää maksukattoa)

Päiväkirurginen toimenpidemaksu on 136,90 euroa.

Päiväkirurgisesta toimenpiteestä, joka tehdään leikkaussalissa ja joka edellyttää yleisanestesiaa, laajaa puudutusta tai suonensisäisesti annettavaa lääkitystä, voidaan periä 8 §:ssä säädetyn maksun sijasta enintään 136,90 euroa.

Jos potilas päiväkirurgisen tai lyhytjälkihoitoisen kirurgian toimenpiteen jälkeen otetaan hoidettavaksi sairaalan vuodeosastolle, peritään leikkaustoimenpidepäivältä päiväkirurgian maksu (136,90 €) ja seuraavilta hoitopäiviltä vuodeosastohoidon maksu (49,60 €). Mikäli terveyskeskuksen vuodeosastopotilas käy päiväkirurgisessa toimenpiteessä, (ennalta suunniteltu) on käynti potilaalle maksuton.

Päiväkirurginen toimenpidemaksu veteraanitunnuksen omaaville on maksuton.
Poliklinikalla tehtävä päiväkirurginen toimenpide on maksuton alle 18-vuotiaille.

7.4 Sarjassa annettava hoito erikoissairaanhoidossa
(Asiakasmaksuasetus 11 §, kerryttää maksukattoa)

Sarjahoito erikoissairaanhoidossa on 11,60 €/ hoitokerta.

Sarjahoidon määrää lääkäri, joka vastaa hoidosta. Erikoissairaanhoidossa sarjahoitomaksu peritään:

- jatkuvasta dialyysihoidosta
- lääkinnällisestä kuntoutuksesta
- hyposensibilisaatiohoidosta
- puhe- ja äänihäiriö-, säde- ja sytostaattihoidosta sekä
- muusta vastaavasta hoidosta ja
- hoito toteutetaan samankaltaisena tai lähes samankaltaisena vähintään kolme (3) kertaa, joka muodostaa sarjan ja hoitojen väliin jäävä aika ei ylitä kahta viikkoa tai jos hoitollisista syistä hoito toistetaan harvemmin kuin kerran kahdessa viikossa.
- alle 18-vuotiaille maksuton
- maksu enintään 45 hoitokerralta/kalenterivuosi.

7.5 Ohjattu ryhmätoiminta

Ryhmämaksu   30,00 €/ ryhmä/ henkilö (ei kerrytä maksukattoa)

7.6 Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset
(Asiakasmaksuasetus 8 b §, ei kerrytä maksukattoa)

Terveyskeskuksen tai erikoissairaanhoidon läheteellä tehdyt laboratorio- ja kuvantamistutkimukset ovat maksuttomia lukuun ottamatta suunterveydenhuollon kuvantamistutkimuksia, joista peritään kappaleen 3.7.2 mukainen maksu (Kerryttää maksukattoa).

Yksityislääkärin tai yksityisen terveydenhuoltoyksikön läheteellä tehtävistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista, jotka eivät ole osa muuta laskutettavaa hoitokäyntiä, peritään enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia vastaava maksu.

7.7 Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hoito (Asiakasmaksuasetus 22 §)

Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä kunnallinen hoito ja hoitoon liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Hoito järjestetään sairaalassa tai sairaalan kirjoista poistamatta kotihoidossa.

7.8 Maksu lääkärintodistuksesta/ lausunnosta

Maksulliset todistukset (ei kerrytä maksukattoa)

Seuraavista hoitoon liittymättömistä lääkärin ja hammaslääkärin todistuksista ja lausunnoista peritään enintään 51,50 € (Asiakasmaksulaki 5 § D-kohta, Asiakasmaksuasetus 23 §)

- C-todistus hoitotuen/vammaistuen hakemista varten
- T-todistus (todistus terveydentilasta)
- B-todistus etuuden hakemista varten (esim. eläkkeet)
- muut lausunnot etuuden hakemista varten
- erikoissairaanhoidon antama B-todistus erityiskorvattavia lääkkeitä varten (huom. kansanterveystyössä/terveyskeskuksessa maksuton, STM kuntainfo4/2016)
- E-lausunto
- todistus muuhun kuin lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- todistus vapaaehtoista asevelvollisuutta varten
- uusintatarkastuslausunto palveluskelpoisuudesta
- todistus asunnonhakua varten
- todistus asumispalvelupaikka-anomusta varten
- todistus turvapuhelinanomusta varten
- lausunto työvoimatoimistoa varten
- todistus verotusta tai autoveron alennusta varten
- todistus terveydentilasta ulkomaille lähtöä varten
- todistus matkan perumista varten
- harrastuksiin liittyvät lääkärinlausunnot (purjelento, sukellus, laskuvarjohyppy jne.)
- todistus veripalvelua varten
- todistus kertausharjoituksesta vapauttamiseksi
- HIV-todistus viisumia varten
- keltakuume- ja muu rokotustodistus

Maksu peritään kaikilta keltakuumerokotuksen saavilta riippumatta siitä, joudutaanko tekemään uusi rokotuskortti vai tehdäänkö merkintä jo olevaan rokotukseen, peritään myös alle 18-vuotiaalta.

- muut asiakkaan itsensä pyytämät todistukset ja lausunnot terveydentilasta.

Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittavasta lääkärintodistuksesta peritään 61,80 €.

Valmiiksi laadituista todistuksista peritään maksu asiakkaalta, vaikka hän peruisi sen myöhemmin.

Maksuttomat todistukset

Seuraavat hoitoon liittyvät todistukset ja lausunnot ovat maksuttomia:

- kansanterveystyössä/terveyskeskuksessa hoitoon liittyvät todistukset ja lausunnot, esim. B-lausunto erityiskorvattavia lääkkeitä varten (STM kuntainfo 4/2016)
- potilaan välittömään hoitoon liittyvä B-todistus (kuntoutus, SV-päiväraha)
- A-todistus (esim. todistus työnantajalta haettavaa sairauslomaa varten)
- T-todistus terveydentilasta (koululaiset / opiskelijat)
- todistus lapsen sairaudesta
- todistus lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- lähete sairaalaan
- joukkorokotustodistus
- neuvola- ja kouluterveydenhuollon todistukset (esim. jälkitarkastustodistus äitiyspäivärahaa varten)
- todistus potilaan kuljetuksesta = matkatodistus
- kutsuntatarkastustodistus = lääkärinlausunto puolustusvoimia varten
- kuolintodistus
- matkatodistus/koulukyytilausunto sairauden perusteella
- todistus koululiikuntaa/kouluruokailua varten
- todistus isyysveritutkimuksen suorittamisesta
- lääkärinlausunto holhousasioissa
- todistus veteraanien kuntoutushakemusta varten
- todistus toiseen sairaanhoitolaitokseen pääsemistä varten
- todistus sairaanhoidon vuoksi tarpeellisen lääkinnällisen toimenpiteen suorittamista varten (esim. raskauden keskeyttäminen ja sterilointi).

8 KÄYTTÄMÄTTÄ JA PERUUTTAMATTA JÄTETYSTÄ PALVELUSTA PERITTÄVÄ MAKSU (Asiakasmaksuasetus 25 §, ei kerrytä maksukattoa)

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta peritään 18 vuotta täyttäneiltä 51,50 euroa.

- terveyskeskuslääkärin käyttämättä jätetystä vastaanottoajasta
- suun ja hampaiden tutkimuksen ja hoidon käyttämättä jätetystä vastaanottoajasta
- erikoissairanhoidon avohoidon (myös päiväkirurgian) käyttämättä jätetystä vastaanottoajasta
- kalliin kuvantamistutkimuksen käyttämättä jätetystä vastaanottoajasta.
- palvelusta, joka sinänsä on säädetty maksuttomaksi, esim. psykiatrian avohoito

Peruutus tehtävä viimeistään edellisenä arkipäivänä ennen klo 12.00. Maksua ei peritä silloin, kun peruuttamatta jättämiselle on hyväksyttävä syy.

8.1 Muualta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu (Asiakasmaksuasetus 24 §, ei kerrytä maksukattoa)

Muulta kuin Suomessa asuvalta peritään enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruisen maksu, jollei Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu.

- 1) Tartuntatautilain 44 §:ssä (Kansalliseen rokotusohjelmaan kuuluva rokotus), 45 §:n 1 momentissa (valtioneuvoston päättämä yleinen vapaaehtoinen rokotus) ja 47 §:ssä (pakollinen rokotus) tarkoitetuista rokotuksista;
- 2) yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi annettavasta tutkimuksesta ja terveydenhuoltolain 50 §:ssä tarkoitettua kiireellisestä hoidosta sekä yleisvaarallisen tartuntataudin hoitoon määrättyistä lääkkeistä;
- 3) raskaana olevan HIV-positiivisen henkilön tutkimuksesta, hoidosta ja hoitoon määrättyistä lääkkeistä.

Edellä mainitut 1-3 kohdat eivät koske henkilöä, jonka oleskelu Suomessa on tarkoitettu tilapäiseksi tai joka saa kustannuksiin korvausta muun lain nojalla tai vakuutuksen perusteella. Jos asiakkaalla ei ole kotikuntaa Suomessa, hoito-oikeustodistusta tai Kelan myöntämää Todistus oikeudesta hoitoetuksiin Suomessa -asiakirjaa tai jos hän ei ole matkailijana Suomessa tai häneen ei sovelleta asiakasmaksulain 13 §:ää, häneltä voidaan periä koronan hoidosta aiheutuneet kustannukset täysimääräisenä.

9 SAIRAANKULJETUS (Asiakasmaksuasetus 10 §, ei kerrytä maksukattoa)

Asiakas maksaa sairaankuljetusajoneuvolla (ambulanssilla) yhteen suuntaan tehdystä matkasta 25,00 euroa. Maksu kerryttää Kelan vuosiomavastuuta. Tämä maksu peritään myös silloin, kun annetun ensihoidon ansiosta potilaan tila on korjaantunut siinä määrin, että kuljetusta hoitopaikkaan ei ole tarvinnut suorittaa.

Maksua ei peritä lääkärin määräämästä sairaankuljetusajoneuvolla tapahtuvasta kuljetuksesta terveyskeskukseen tai sairaalan sairaansijalta toiseen hoitolaitokseen tai kotihoitoon.

10 KELAN MATKAKORVAUKSET (EI OLE ELOISAN ASIAKASMAKSU)

Kela korvaa potilaiden sairaalamatkojen kustannuksia ensisijaisesti halvimman kuljetusvaihtoehdon mukaisesti. Halvin kulkuneuvo vaihtoehto on yleensä esim. linja-auto tai juna. Kela korvaa taksin käytön seuraavin ehdoin;

- potilaan terveydentilan vuoksi (todistus sairaalasta, jossa terveydenhuollon henkilö arvioi taksikuljetuksen tarvetta)
- puutteellisten liikenneolosuhteiden vuoksi.

Jos asiakas on käyttänyt taksia ja matka on tilattu tilausvälityskeskuksesta, asiakkaan omavastuu yhdensuuntaiselta matkalta on 25,00 euroa. Lisätietoja Kelasta.

11 LAITOSHOITOMAKSUT

11.1 Lyhytaikainen laitoshoido

(Asiakasmaksuasetus 12 §, kerryttää maksukattoa)

Hoitopäivämaksu psykiatrian toimintayksikössä	22,80 €/ hoitopäivä
Hoitopäivämaksu muussa lyhytaikaisessa laitoshoidossa	49,60 €/ hoitopäivä
Hoitopäivämaksu, palliatiivinen ja saattohoito-osasto	49,60 €/ hoitopäivä
Päiväsairaalan hoitopäivämaksu	22,80 €/ hoitopäivä

Maksuja ei peritä terveyskeskuksessa taikka sairaalassa tai sen toimintayksikössä alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän. Maksuja ei peritä mielenterveyslain (1116/1990) 9 §:n perusteella järjestetyn tarkkailun ajalta, jos tarkkailtavaksi otettua ei tarkkailun perusteella määrätä mielenterveyslain 8 §:ssä tarkoitettuun tahdosta riippumattomaan hoitoon.

Hoitopäivämaksu peritään vain kerran kalenterivuorokaudelta. Hoitopäivämaksu peritään hoitajakson sekä tulo- että lähtöpäivältä. Jos asiakas siirtyy välittömästi toiseen laitokseen, lähettävä laitos ei peri maksua siltä päivältä, jona asiakas siirtyy.

11.2 Päivä- ja yöhoidon maksu

(Asiakasmaksuasetus 13 §, kerryttää maksukattoa)

Terveyskeskuksessa, sairaalassa tai sen toimintayksikössä, sosiaalihuollon laitoksessa tai muussa toimintayksikössä hoidettavana vain joko päivällä (päivähoito) tai yöllä (yöhoito) olevalta peritään 22,80 euroa /vrk.

Päivä- ja yöhoidon maksua ei peritä psykiatrisen avohoidon toimintayksikössä annetusta hoidosta, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/77) tarkoittamasta erityishuollosta, polikliinisestä päihdehuollosta eikä vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 22 §:n 2 momentissa tarkoitettua suojatyöstä.

Maksua ei peritä alle 18-vuotiaalta terveyskeskuksessa tai sairaalassa taikka sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

11.3 Kuntoutushoidon osastohoito

(Asiakasmaksuasetus 14 §, kerryttää maksukattoa)

Lähikuntoutusosaston hoitopäivämaksu 49,60 €/ hoitopäivä

Neurologisen ja ortopedisen kuntoutusosaston hoitopäivämaksu 49,60 €/ hoitopäivä

Jos potilas tulee kutsuttuna ja sairastumisesta on kulunut yli kaksi kuukautta, peritään kuntoutushoidon maksu 17,10 €/ hoitopäivä.

Maksua ei peritä alle 18-vuotiaalta terveyskeskuksessa tai sairaalassa taikka sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

11.4 Pitkäaikainen laitoshoido

(Asiakasmaksulaki 7 b §, 7 c §, 10 b §, ei kerrytä maksukattoa)

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevaksi katsotaan ympärivuorokautisen laitoshoidon alkamisesta lukien

- henkilö, jonka hoidon arvioidaan kestävän yli kolme kuukautta ja
- henkilö, jonka ympärivuorokautinen laitoshoido on jatkunut kolme kuukautta, jos hänen toimintakykynsä on katsottava heikentyneen siten, että häntä on hoidettava edelleen laitoksessa

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyyn mukaan määräytyvä maksu seuraavasti:

- Maksu voi olla enintään 85 % hoidossa olevan nettokuukausitulosta. Pitkäaikaista laitoshoidoa saavan henkilökohtaiseen käyttöön jätetään kuukausittaisista nettotuloista vähintään 112,00 euroa.
- Jos pitkäaikaisessa laitoshoidossa oleva on välittömästi ennen laitoshoidon alkamista elänyt yhteistaloudessa avio- tai avioliitonomaisissa olosuhteissa ja hänen kuukausitulonsa ovat suuremmat kuin puolison kuukausitulot, maksu määräytyy puolisojen yhteen laskettujen kuukausitulojen perusteella. Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta perittävä maksu voi olla enintään 42,5 % yhteenlasketuista nettokuukausituloista.
- Jos molemmat puoliset ovat pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksu määräytyy kuitenkin potilaan henkilökohtaisten säännöllisten kuukausitulojen perusteella.
- Jos potilaan hoito lähikuntoutusosastolla jatkuu yli kolme kuukautta sen takia, että hän ei voi palata kotiin ja odottaa pääsyä palveluasuntoon (tavallinen, tuettu, tehostettu) peritään lyhytaikaisen laitoshoidon maksu.
- Jos potilaan hoito lähikuntoutusosastolla jatkuu yli kolme kuukautta vammautumisen johdosta eikä palvelutalopaikkasijoitusta ole tarkoituksenmukaista tehdä, tehdään tuloihin sidottu maksupäätös, pitkäaikaismaksupäätös.

11.5 Vuodeosastolla yöpyvän omaisen maksut

Potilaan omaisen ruokailu ja yöpyminen osastolla.

Aamu/iltapala	4,30 € (sis.alv)
Lounas/päivällinen	10,20 € (sis.alv)
Majoitusmaksu	2,00 € (sis.alv)
Perhehuone	10,50 €/ vrk (sis.alv)

12 IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUT

12.1 Arjen tuki- ja etäpalvelujen maksut

- Kuntouttava päivätoiminta

Päivätoiminta 30,00 €/ kerta
sisältää:

- kuntouttavan ryhmätoiminnan,
- ohjauksen ja terveyden edistämisen,
- toimipisteen tarjonnan mukaiset ateriat ja
- edestakaisen kuljetuksen asiakkaan kotoa päivätoimintayksikköön ja takaisin kotiin. Päivätoiminnan kuljetus ei sisällä henkilökohtaisia asiointeja.

Päivätoiminta, ilman kuljetusta 18,00 €/ kerta
sisältää:

- kuntouttavan ryhmätoiminnan,
- ohjauksen ja terveyden edistämisen ja
- ateriat toimipisteen tarjonnan mukaan.

Peseytymisapu 7,50 €/ kerta
peseytyminen avustettuna toimipisteen mahdollisuuksien mukaan, kun palvelua ei pystytä toteuttamaan asiakkaan kotona puutteellisten tilojen vuoksi.

Kuntouttava päivätoiminta toteutetaan 6 kk jaksoissa. Jakson aikana arvioidaan seuraavan jakson tarve ja ajankohta. Yksittäiset poikkeukset suunnitelmassa eivät alenna asiakasmaksua.

- Liikuntaryhmät päivätoiminnan ulkopuolisille asiakkaille

Ikäihmisille suunnatut, ohjatut liikunta- ja kuntosaliryhmät 5,00 €/ kerta tai 30,00 €/ lukukausi
Lukukausimaksu laskutetaan ryhmään ilmoittautumisen yhteydessä.

- Perhehoito

Lyhytaikainen 36,50 €/ hoitopäivä
Osa-vuorokautinen, alle 6 h 12,00 €
Osa-vuorokautinen, 6-8 h 18,00 €
Lyhytaikainen / vammaisten perhehoito 17,10 €/ hoitopäivä

Pitkäaikainen perhehoito asiakasmaksulain mukainen 85 % nettotuloista samalla tavalla kuin pitkäaikaisen ympärivuorokautisen asumisen asiakasmaksu.

- Omaishoidon lakisääteinen vapaa 11,60 €/ vrk
- Omaishoidon asiointivapaa perhehoidon avulla
  - 3 h 12,00 €/ kerta
  - 6 h 18,00 €/ kerta
- Turvapalvelu
  - Perinteinen turvapuhelin 35,00 €/ kk (4G-turvapuhelin)
  - Paikantava turvapuhelin 50,00 €/ kk (turvakello)
  - Hinnat sisältävät asennuksen ja huollon.
  - Perinteisen turvapuhelimen lisälaitteet 9,00 €/ kpl/ kk
(ovihälytin, kaatumishälytin, palovaroitin)
  - Perinteisen turvapuhelimen lisäranneke samassa taloudessa asuvalle 5,00 €/ kpl/ kk
  - Kodin tilannekuvaa havainnoiva sensorikonaisuus sisältäen perinteisen turvapuhelimen 70,00 €/ kk
  - Kadonnut turvapalveluiden laite laskutetaan asiakkaalta.
Hinta määräytyy laitetoimittajan hinnaston ja kulujen mukaan.
  - Turvapalveluiden auttajakäynti 12,00 €/ käynti
- Ateriapalvelu
  - Menukat-ateriapalvelun ateriat 11,00 €/ kpl
Hinta koskee maksimissaan Menukatin kolmannen hintaryhmän aterioita.
  - Lounas kotiin -ateriapalvelu 11,00 €/ kpl
  - Lounas toimipisteessä 8,50 €/ kpl
  - Päivällinen toimipisteessä 6,50 €/ kpl
  - Aamu-, väli- tai iltapala toimipisteessä 3,60 €/ kpl
  - Koko vuorokauden kattavat ateriat 471,00 €/ kk (15,70 €/ vrk)
- Ateriapalvelu kotiin
  - Lämpimänä toimitettu lounas kotiin 11,00 €/ kpl
  - Kylmänä toimitettu lounas kotiin 8,90 €/ kpl
- Kauppapalvelu 14,50 €/ kerta
- Saattajapalvelu 30,00 €/ kerta
(tilapäisen ja säännöllisen kotihoidon asiakkaille virka-aikana, esim. lääkärissä käynti)
- Asiointipalvelu 14,50 €/ kerta

- Vaatehuoltopalvelu
Vaatehuoltomaksu kotihoidossa tai päivätoiminnassa 9,00 €/ kerta
- Etäpalvelut

Etäpalveluiden asiakasmaksujen perusteet muodostuvat kotihoidon maksujen määräytymisen mukaan.

Etäpalveluiden maksuissa noudatetaan omaa maksutaulukkoa, säännöllisen etäpalvelun asiakasmaksut ovat fyysisiä kotikäyntejä edullisempia.

Tilapäisen kotihoidon etäpalvelu 12,20 €/ etäpalvelu

Mahdollisesta videopäätelaitteesta ei peritä erillistä asiakasmaksua.
Jos etäpalvelu sisältää digitaalisen lääkehoidon toteutuksen, säännöllisen kotihoidon asiakkailta ei peritä erillistä maksua laitteesta, tilapäisen kotihoidon asiakkaalle lääkeautomaatin kuukausimaksu on 35,00 €.

Etäpalveluiden tulorajojen maksutaulukko:

Perheen koko, henkilömäärä	1	2	3	4	5	6
Tuloraja € / kk	598	1103	1731	2140	2591	2976

Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 356,00 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

Palvelutunnit / kk	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
4 tuntia tai vähemmän	6	5,25	4,5	4,5	4,5	4,5
5	7,5	6,56	5,63	5,63	5,63	5,63
6	9	7,88	6,75	6,75	6,75	6,75
7	10,5	9,19	7,88	7,88	7,88	7,88
8	12	10,5	9	9	9	9
9	12,75	11,06	9,38	9,38	9,38	9
10	13,5	11,63	9,75	9,75	9,75	9
11	14,25	12,19	10,13	10,13	10,13	9
12	15	12,75	10,5	10,5	10,5	9
13	15,75	13,31	10,88	10,88	10,5	9
14	16,5	13,88	11,25	11,25	10,5	9
15	17,25	14,44	11,63	11,63	10,5	9
16	18	15	12	12	10,5	9
17	18,38	15,38	12,38	12	10,5	9
18	18,75	15,75	12,75	12	10,5	9
19	19,13	16,13	13,13	12	10,5	9
20	19,5	16,5	13,5	12	10,5	9
21	19,88	16,88	13,88	12	10,5	9
22	20,25	17,25	14,25	12	10,5	9
23	20,63	17,63	14,25	12	10,5	9
24	21	18	14,25	12	10,5	9

25	21,38	18	14,25	12	10,5	9
26	21,75	18	14,25	12	10,5	9
27	22,125	18	14,25	12	10,5	9
28	22,5	18	14,25	12	10,5	9
29	22,88	18	14,25	12	10,5	9
30	23,25	18	14,25	12	10,5	9
31	23,63	18	14,25	12	10,5	9
32	24	18	14,25	12	10,5	9
33	24,38	18	14,25	12	10,5	9
34	24,75	18	14,25	12	10,5	9
35	25,13	18	14,25	12	10,5	9
36	25,5	18	14,25	12	10,5	9
37	25,88	18	14,25	12	10,5	9
38 tai enemmän	26,25	18	14,25	12	10,5	9

Sosiaalihuoltolain mukaiset, liikkumista tukevien palvelujen myöntämisen tulo- ja säästörajat 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueella

	Yksin asuva	Avio- tai avopuolison kanssa asuva
Tulot	bruttotulot ovat enintään 1200 euroa/ kk	bruttotulot enintään 2400 euroa/ kk
Säästöt	säästöt voivat olla enintään 4000 euroa	säästöt yhteensä 7000 euroa

Määrärahasidonnaisuudesta johtuen kuljetuspalvelua myönnettäessä käytetään tulo- ja varallisuus harkintaa. Ensisijaisesti tuki kohdennetaan kotona asumisen tueksi vähävaraisille hakijoille. Tuloina ei oteta huomioon eläkkeensaajan hoitotukea, asumistukea ja rintamalisää. Asiakas maksaa kulloinkin voimassaolevan omavastuun yhdensuuntaisesta matkasta, josta hänelle annetaan erillinen ohje. Asiakkaan mahdollisesti tarvitsema saattaja matkustaa ilmaiseksi. Jos kuljetuspalvelujen saajan kanssa on samassa kyydissä mukana muita matkustajia, joilla ei ole kuljetuspalvelupäätöstä, on heidän maksettava matkasta oma osuutensa. Sotainvalideilta ja sotaveteraaneilta omavastuuta ei peritä.

Etelä-Savon hyvinvointialueen asukkaille voidaan liikkumista tukevia palveluita myöntää sosiaalihuoltolain (1301/2014) ja vammaispalvelulain (380/1987) nojalla. Palvelut järjestetään ensisijaisesti osana yleistä palvelujärjestelmää sosiaalihuoltolain mukaisesti.

Sosiaalihuoltolain nojalla myönnettyt palvelut ovat harkinnanvaraisia ja määrärahasidonnaisia. Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu on erityiseen järjestämisvelvollisuuteen kuuluva palvelu, johon vammaisella henkilöllä on subjektiivinen oikeus ja palvelu on järjestettävä määrärahoista riippumatta. Molempien palvelujen myöntäminen perustuu yksilölliseen palvelutarpeen arviointiin.

Sosiaalihuoltolain mukaisia liikkumista tukevia palveluja järjestetään henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä, kutsuhjattua joukkoliikennettä tai kuljetuspalvelua alentuneen toimintakyvyn, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn perusteella. Liikkumisen tuki on tarkoitettu jokapäiväiseen elämään kuuluvien arjessa tarvittavien asioiden hoitamiseen.

Liikkumista tukevia palveluja järjestetään asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Tavoitteena on, että edistetään ja ylläpidetään asiakkaiden hyvinvointia sekä vähennetään ja torjutaan alueellisesti syrjäytymistä ja eriarvoisuutta. Kuljetuspalvelu tukee muun muassa ikääntyneiden henkilöiden suoriutumista ja omatoimisuutta, osallisuutta asuinalueella ja laajemmin sekä mahdollistaa kotona asumista.

Liikkumista tukevat palvelut ovat sosiaalihuoltolain mukainen palvelu, jota Etelä-Savon hyvinvointialue järjestää varattujen määrärahojen puitteissa.

Sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumista tukevat palvelut ovat tarkoitettu:

- Henkilöille, jotka tarvitsevat tukea liikkumiseen, mutta eivät ole oikeutettuja vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lainmukaisiin kuljetuspalveluihin.
- Ikääntyneille henkilöille, jotka tarvitsevat liikkumisen tukea ikääntymiseen liittyvän toimintakyvyn heikentymisen vuoksi.
- Sotainvalideille ja rintamaveteraaneille.

Sosiaalihuoltolain mukaisia kuljetuspalvelumatkoja myönnetään palveluliikenteen alueen (Pali) ulkopuolella asuville hakijoille enintään kahdeksan (8) yhdensuuntaista matkaa kuukautta kohti. Matkoja myönnetään enintään neljä (4) yhdensuuntaista matkaa, jos asiakas asuu Pali-liikenteen alueella ja kykenee käyttämään Pali-liikennettä.

Sotainvalideille ja rintamaveteraaneille sosiaalihuoltolain mukaisia kuljetuspalvelumatkoja myönnetään tarpeen mukaan kuukaudessa, koska sosiaalihuoltolain mukaisten matkojen kustannukset korvaa Valtiokonttori. Rintamaveteraanien ja sotainvalidien palvelujen järjestämisessä noudatetaan Valtiokonttorin antamia ohjeistuksia.

Ensisijaisen lainsäädännön perusteella myönnettäviä kuljetuspalveluja ja -tukia ovat muun muassa Kelan maksamat korvaukset hoidosta, tutkimuksista ja kuntoutuksesta aiheutuvista matkakustannuksista, koulukuljetukset sekä sosiaalihuoltolain perusteella järjestetyt liikkumista tukevat palvelut. Mikäli sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut eivät ole riittäviä tai tarkoituksenmukaisia, tulee arviotavaksi vammaispuolustajan mukaisen kuljetuspalvelun tarve.

12.2 Kotiin annettavien palvelujen maksut

Kotihoidon arviointijaksolla asiakkaalta peritään asiakasmaksuna vuorokausimaksu 13,80 euroa vuorokaudelta. Arviointijakso voidaan toteuttaa myös arkikuntoutusjaksona.

Kotihoito voi olla joko **tilapäistä** tai **jatkuvaa ja säännöllistä** kotiin annettavaa palvelua. Palvelusisältö perustuu yhdessä asiakkaan kanssa tehtyyn palvelutarpeen arvioon ja vaihtelee asiakaskohtaisesti asiakkaan palvelutarpeen mukaan.

Tilapäisen kotihoidon maksuista ei ole asiakasmaksulainsäädännössä yksityiskohtaista ohjeistusta eikä määräyksiä. Hyvinvointialueen tulee kuitenkin ottaa maksuja määriteltäessä huomioon lainsäädännössä olevat maksuja koskevat yleissäännökset. Tilapäisestä kotihoidosta voidaan palvelun käyttäjältä periä hyvinvointialueen päättämä kohtuullinen maksu. Vuonna 2023 asiakasmaksuna peritään 12,20 €/ käynti. Tilapäisen kotihoidon maksu ei kerrytä maksukattoa.

Jatkuvasta ja säännöllisestä kotihoidon palvelusta peritään maksukykyyn perustuva asiakasmaksu. Jatkuva ja säännöllinen palvelu voi olla sisällöltään pelkästään sairaanhoidollista palvelua, pelkästään päivittäisissä toiminnoissa avustamista tai näiden yhdistelmää. Vastaavasti myös kotisaattohoidosta peritään asiakasmaksulain mukaisesti asiakkaan maksukykyyn perustuva asiakasmaksu.

Kuukausimaksu määräytyy 1) palvelutuntien määrän, 2) asiakkaan maksukykyyn ja 3) perheen koon mukaan. Palvelutuntien määrään sisältyvät kotihoidon asiakkaalle välittömänä asiakastyönä suunnitellut palvelutunnit

toteutettuna sekä perinteisenä kotikäyntinä että Arjen tukipalvelujen tuottamana etäpalveluna joko kuvapuhelun tai puhelimen avulla.

Asiakkaille, jotka ovat **koneellisen annosjakelun** piirissä lisätään lääkehooltoon liittyvien tehtävien vuoksi palveluaikaa 2 tuntia kuukaudessa lääkkeiden määrästä riippumatta. **Lääkeautomaatit** ovat jatkuvan ja säännöllisen palvelun asiakkaille maksuttomia.

Jatkuvan ja säännöllisen palvelun maksu perustuu yhdessä asiakkaan kanssa laadittavaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan, mikä tarkastetaan aina palvelutarpeen muuttuessa tai vähintään puolen vuoden välein. Maksukyvyyn mukaisesti määräytyvästä maksusta tehdään päätös toistaiseksi. Maksua tarkistetaan, kun asiakkaan tai hänen perheensä tulot ovat muuttuneet, asiakkaan tai hänen puolisonsa oikeus säädettyihin vähennyksiin ovat muuttuneet, perheen olosuhteet ovat muuttuneet, maksu osoittautuu virheelliseksi, hoito- ja palvelusuunnitelmaa muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen tai maksuperusteita muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen. Jos maksua koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään yhden vuoden ajalta.

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrättäessä käytetään maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin. Asiakkaan kuukausimaksu on enintään alla olevan taulukon maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä bruttokuukausituloista.

Jatkuvan ja säännöllisen kotihoidon maksutaulukko

Perheen koko, henkilömäärä	1	2	3	4	5	6
Tuloraja € / kk	598	1103	1731	2140	2591	2976
Palvelutunnit / kk	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
4 tuntia tai vähemmän	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,5	7,5	7,5	7,5
6	12	10,5	9	9	9	9
7	14	12,25	10,5	10,5	10,5	10,5
8	16	14	12	12	12	12
9	17	14,75	12,5	12,5	12,5	12
10	18	15,5	13	13	13	12
11	19	16,25	13,5	13,5	13,5	12
12	20	17	14	14	14	12
13	21	17,75	14,5	14,5	14	12

14	22	18,5	15	15	14	12
15	23	19,25	15,5	15,5	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,5	20,5	16,5	16	14	12
18	25	21	17	16	14	12
19	25,5	21,5	17,5	16	14	12
20	26	22	18	16	14	12
21	26,5	22,5	18,5	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12
23	27,5	23,5	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,5	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12
27	29,5	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,5	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,5	24	19	16	14	12
32	32	24	19	16	14	12
33	32,5	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,5	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,5	24	19	16	14	12
38 tai enemmän	35	24	19	16	14	12

--	--	--	--	--	--	--

Kotona annettavista palveluista peritään kuukausimaksua alhaisempi maksu silloin, kun palvelu keskeytyy yhdenjaksoisesti yli 5 päivän ajaksi asiakkaan hoitovastuun siirtyessä muulle taholle, kuten läheiselle. Tätä lyhyempi tilapäinen poissaolo tai keskeytys ei muuta kuukausimaksua. Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan. Omavastuun laskeminen aloitetaan siitä päivästä, kun käyntejä ei enää keskeytyksen vuoksi toteudu lainkaan. Sairaala-, jaksohoito- tai laituskuntoutusjaksot keskeyttävät kotihoidon maksun heti. Jos jatkuvan ja säännöllisen kotiin annettavan palvelun asiakas siirtyy suoraan ympärivuorokautisesta hoidosta omaisen hoitovastuulle, jatkuu keskeytys ilman omavastuuta. Palvelun keskeytyksestä on ilmoitettava kotihoitoon. Jos asiakas ei ole ilmoittanut keskeytystä ja hoito- ja palvelusuunnitelmassa sovitut käynnit ovat toteutuneet täysimääräisesti, ei keskeytystä merkitä ja asiakasta laskutetaan koko kuukaudesta.

Tilapäisestä kotisairaanhoidosta peritään käyntikohtainen maksu. Lääkärin tai hammaslääkärin käynnin hinta on 19,20 € / käynti. Muun henkilön suorittamasta käynnistä peritään 12,20 €/ käynti. Tilapäinen kotisairaanhoido ei kohdistu henkilöön, joka saa jatkuvaa ja säännöllistä kotiin annettavaa palvelua tai on arviointijaksolla tai arkikuntoutusjaksolla, koska palvelut kattavat koko kotihoidon palvelusisällön. Tilapäisen kotisairaanhoidon asiakas maksaa lääkeautomaatista laitevuokraa 35 euroa kuukaudessa. Tilapäisen kotisairaanhoidon käyntimaksut kerryttävät maksukattoa. Laitevuokra ei kerrytä maksukattoa.

Arkikuntoutusjakso sisältyy jatkuvan ja säännöllisen kotihoidon asiakkaan asiakasmaksuun. Arviointijakso voidaan toteuttaa arkikuntoutusjaksona, jolloin asiakasmaksuna peritään 13,80 euroa vuorokaudessa.

Kotiin annettavien palvelujen asiakasmaksut

Palvelu	Asiakasmaksu	Maksukattoa kerryttävä	Huomio
Kotihoidon arviointijakso	13,80 euroa / vuorokausi	Ei	Sisältää sekä sairaanhoidolliset palvelut että päivittäisissä toiminnoissa avustamisen asiakkaan palvelutarpeen mukaan
Jatkuva ja säännöllinen kotihoito	Maksun määräytyminen on kuvattu jatkuvan ja säännöllisen kotihoidon maksutaulukossa	Ei	Palvelutuntien määrään sisältyvät kotihoidon asiakkaalle välittömänä asiakastyönä suunnitellut palvelutunnit sekä perinteisenä kotikäyntinä että Arjen tukipalvelujen tuottamana etäpalveluna joko kuvapuhelun tai puhelimen avulla. Koneellisesta annosjakelusta lisätään palvelutunteihin 2 tuntia kuukaudessa. Sisältää sekä sairaanhoidolliset palvelut että päivittäisissä toiminnoissa avustamisen asiakkaan palvelutarpeen mukaan.
Tilapäinen kotihoito	Kotikäynti 12,20 € /käynti	Ei	Sisältää sekä sairaanhoidolliset palvelut että päivittäisissä toiminnoissa avustamisen asiakkaan palvelutarpeen mukaan.

Lääkeannostelija	Tilapäiselle kotisairaanhoidon asiakkaalle laitevuokra 35,00 €/ alkava kk	Ei	Jatkuvan ja säännöllisen asiakkaan lääkeannostelija kuuluu asiakasmaksuun
Tilapäinen kotisairaanhoido	Lääkärin tai hammaslääkärin kotisairaanhoidon kotikäynti tai etäkotikäynti 19,20 €/ käynti Muun henkilön suorittama käynti 12,20 €/ käynti.	Kyllä	Etälääkäripalvelujen mahdollisuudet vaihtelevat kotihoitoalueittain Sisältää vain sairaanhoidolliset palvelut
Tilapäinen kotikuntoutus	Kotihoidossa työskentelevän kuntoutuksen ammattilaisen tekemä yksittäinen kotikäynti 12,20 €/ käynti	Kyllä	Ei koske arviointijakson, arkikuntoutusjakson tai jatkuvan ja säännöllisen palvelun asiakkaita. Erytistilanne tilapäinen asiakas / yhteistyö kuntoutuksen kanssa
Arkikuntoutusjakso	13,80 €/ vrk	Ei	Sisältyy jatkuvan ja säännöllisen kotihoidon asiakasmaksuun

12.3 Asumispalvelujen maksut

Maksut perustuvat asiakasmaksulakiin ja yhteisöllisen asumisen osalta asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti valittaviin tukipalveluihin, joiden maksut mukailevat kotiin annettavien palveluiden maksuja.

12.3.1 Tuetun asumisen maksut

Asiakkaalle järjestetään palvelutarpeen arvioinnin perusteella sosiaalihuollon palveluja esim. tukipalveluja ja kotihoitoa. Asiakkaan maksut määräytyvät tarvittavien palveluiden mukaisesti (kotiin annettavien palvelujen maksut ja kotiin annettavat tukipalvelumaksut).

12.3.2 Yhteisöllisen asumisen maksut

Hyvinvointialue saa periä jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta kuukausimaksun, joka määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyyn ja perheen koon mukaan. Yhteisöllisessä asumisessa noudatetaan jatkuvan ja säännöllisen kotihoidon maksutaulukkoa, kts. 12.2 kotiin annettavien palvelujen maksut. Asiaksmaksua laskettaessa huomioidaan asiakasmaksulaissa säädetyt tuloista tehtävät vähennykset (Asiaksmaksulaki 734/2014 10 c, e-i §).

Asiakas maksaa asumisesta erillisen vuokrasopimuksen mukaisesti ja lisäksi hän valitsee palvelutarpeensa mukaisesti tukipalveluja, joiden hinnat hyvinvointialueella määräytyvät erillisen tukipalvelumaksut -taulukon mukaisesti.

Ajalla 1.1. - 31.3.2023 noudatetaan Essoten, Sosterin ja Pieksämäen alueilla vuonna 2022 voimassa olleita asiakasmaksuja.

12.3.3 Yhteisöllisen palveluasumisen tukipalvelumaksut 1.4.2023 alkaen

Koskien seuraavia palveluasumisen taloja: Kivitasku, Annintupa, Graanin palvelutalo, Tirrola, Ruskahovin Vainamo, Pietarinpirtti, Kuusela (Rantasalmi), Puumalan palvelukeskus, Abeli, Kehrä, Karjalankadun yksikkö (Pieksämäki)

Ostopalvelupaikkojen osalta: Sopimussuhteisissa yksityisissä palvelutaloissa.

- Turvapalvelu

Turvapuhelin 35,00 €/ kk
auttajakäynnit sisältyvät hintaan

Perinteisen turvapuhelimen lisälaitteet 9,00 €/ kpl/ kk
(huoneen ovihälytin, kaatumishälytin)

Kodin tilannekuvaa havainnoiva sensorikonaisuus sisältäen perinteisen turvapuhelimen 70,00 €/ kk

Kadonnut turvapalveluiden laite laskutetaan asiakkaalta.
Hinta määräytyy laitetoimittajan hinnaston ja kulujen mukaan.

- Ateriapalvelu 471,00 €/ kk (15,70 €/ vrk)
Koko vuorokauden ateriat kattava

Mikäli asiakkaan ravitsemus tapahtuu PEG-ravitsemusletkun kautta ja asiakas ostaa ravitsemusliuokset, asiakasmaksulaskentaan ei oteta huomioon ateriapalvelumaksua.

- Kuljetuspalvelu

Palveluasumisen asiakkaille myönnetään sosiaalihuoltolain tai vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua myöntämiskriteerien mukaisesti.

- Saattaja- ja asiointipalvelu

Asiointi- ja saattamispalveluja ei pääsääntöisesti järjestetä. Tarvittaessa noudatetaan kotihoiton tukipalvelumaksuissa määriteltyä saattajapalvelumaksua 30,00 €/ kerta.

- Siivous 25,00 €/ kk
sisältää siivouksen, siivousvälineet

- Vaatehuolto 36,00 €/ kk
sisältää vaatehuollon joko yksikössä tai pesulassa toteutettuna

- Terveyspalvelumaksu

Asiakkaalta peritään terveyspalveluista asiakasmaksulainsäädännön mukaiset maksut, jos hän käy yksikön ulkopuolella esim. lääkärin tai hoitajan vastaanotolla. Lääkärin käydessä kotikäynnillä asumisyksikössä, asiakkaalta ei peritä erillistä käyntimaksua.

Asiakkaan käynnistä perusterveydenhuollon vastaanotolla peritään käyntimaksu.

Eri avohoidon ammattiryhmien yksilöllisestä kotikäynnistä peritään asiakasmaksulainsäädännön mukainen kotikäyntimaksu.

Mikäli asiakas järjestää tukipalvelut muilla kuin hyvinvointialueen tarjoamilla tukipalveluilla, vastaa asiakas tai hänen asioiden hoitajansa, että ne täyttävät asiakkaan palvelutarpeen ja palvelut toteutuvat asianmukaisesti ja jatkuvalla periaatteella myös esim. tukipalvelutuottajan poissaolojen aikana sekä siitä, että palvelut ovat terveysturvallisia esim. vaatehuolto, siivous ja ateriat.

Asiakasmaksujen keskeytyminen:

Asiakailta peritään asiakasmaksu läsnäolopäiviltä. Mahdolliselta sairaalassaoloajalta ei peritä asiakasmaksua. Etukäteen sovittujen lomien ajalta ei peritä asiakasmaksua 5 päivää ylittävältä ajalta. Palvelun keskeytyksestä on ilmoitettava palvelutuottajalle. Jos asiakas ei ole ilmoittanut keskeytystä ja hoito- ja palvelusuunnitelmassa sovitut käynnit ovat toteutuneet täysimääräisesti, ei keskeytystä merkitä ja asiakasta laskutetaan koko kuukaudelta.

Tukipalvelumaksujen keskeytyminen

- Ateriamaksut: Ateriamaksut keskeytyvät heti sekä kotilomien, että sairaalassaolon ajalta.
- Siivous ja vaatehuolto: Siivous ja vaatehuolto keskeytyvät 5 päivää ylittävältä ajalta.
- Turvapalvelu: Turvapalvelu ei keskeydy kotilomien tai sairaalassaolon ajalta.

12.3.4 Yhteisöllisessä asumisessa tarvikkeiden ja palvelujen kustannusten jakautuminen

Asiakasmaksuun sisältyvät palvelut

- Asiakkaan palvelukokonaisuuden suunnittelu ja kirjaaminen yksilölliseen hoito- ja palvelusuunnitelmaan tavoitteineen sekä arviointi yhteistyössä asiakkaan ja mahdollisesti omaisen kanssa puoli vuositain tai tiheämmin voinnin muuttuessa.
- Hoito- ja palvelusuunnitelman mukaiset palvelut palveluntuottajan toteuttamana ja järjestämänä sisältäen kokonaisvaltaisen huolenpidon, avustamisen, ohjauksen sekä toimintakykyä edistävät ja ylläpitävät mielekkään arjen toiminnot ja sairaanhoidolliset palvelut.
- Avustaminen pukeutumisessa, suuhygieniassa, hygienian hoidossa avustaminen ja suihkussa tai saunassa avustaminen asukkaan tarpeiden mukaisesti sekä ihon, hiuksien ja perushoitoa edellyttävien kynsien hoito (laajat/erityisosaamista edellyttävät toimenpiteet toteuttaa esim. jalkahoitaja ja asiakas maksaa kulun).
- Lääkehoidon toteuttaminen: lääkkeiden jakaminen/annosjakelun toteuttaminen, lääkkeiden antaminen valvotusti, lääkehoidon seuranta ja arvioiminen, reseptien uusiminen, lääkkeiden tilaus
- Asunnon peruskalustuksena asumisyksikössä on sähkökäyttöinen hoitosänky, yöpöytä ja yleisvalaistus
- Apuvälineet: Alueellisen apuvälineyksikön kautta, kun apuvälineasetuksen 20 1 § ja 2 § edellytykset täyttyvät. Apuvälineratkaisu tehdään julkisen terveydenhuollon apuvälinealan asiantuntijan tekemän arvion ja toteaman tarpeen perusteella.
- Ensiaputarvikkeet. Muutoin haava- ym. hoitotarvikkeet haetaan asiakkaalle ilmaisjakeluna aina, kun siihen oikeuttavat kriteerit täyttyvät. Jos kriteerit eivät täyty, asiakas maksaa tarvikkeet.
- Kertakäyttöiset hoito- ja hygieniatarvikkeet (esim. ruokaliinat, pesulaput, kertakäyttöiset suojat, vuodesuojat, hoitokäsineet, wc-paperit)
- Lääkärin kotikäynti, jonka toimintayksikkö on järjestänyt

Asiakkaan itse kustannettavat tarvikkeet ja palvelut

- Lääkkeet ja muut siihen rinnastettavat tuotteet

- Asiakkaalta peritään terveystalvulaista asiakasmaksulainsäädännön mukaiset maksut, jos hän käy asumisyksikön ulkopuolella esim. lääkärin tai hoitajan vastaanotolla. Lääkärin tehdessä kotikäynnin asumisyksikköön, asiakkaalta ei peritä erillistä käyntimaksua.
- Omat henkilökohtaiset hygieniatarvikkeet
- Vaatteet, vuodevaatteet sekä peitot ja tyyny
- Tukipalveluita asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti erillisen yhteisöllisen tukipalvelumaksut- hinnaston mukaisesti.
- Hammasproteesit, hammaslääkärikulut, kuulokojeet, silmälasit tai muu henkilökohtainen apuväline tai näkemistä helpottava apuväline (suurentavat näytöt, pöytäsuurennuslasit yms.) tai turvallisuutta lisäävä tuote; esim. lonkkahousut.
- Itse järjestetyt fysioterapeutin tai hierojan käynnit

Yhteisöllisen asumisen asiakasmaksua määritettäessä huomioitavat tulot

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut tulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä
- verosta vapaat tulot
- laskennallinen metsätulo
- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut apurahat ja tunnustuspalkinto otetaan tuloina huomioon siltä osin kuin ne säädetään veronalaiseksi tuloksi tuloverolain 82 §:n 2 momentissa.

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo. Jos maksu määräytyy asiakkaan ja tämän puolison yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella, kuukausitulona otetaan lisäksi huomioon puolison vastaavat tulot.

Tulona ei oteta huomioon:

- tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia
- lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea
- veteraanien etuuksia (ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

Tuloista tehtävät vähennykset yhteisöllisessä asumisessa:

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Jos maksu määräytyy asiakkaan ja tämän puolison yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella, vähennyksenä otetaan lisäksi huomioon puolison vastaavat yllä olevat vähennykset.

Lisäksi asiakkaan kuukausituloista vähennetään todelliset asumismenot ennen yhteisölliseen asumiseen siirtymistä, kuitenkin enintään:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistöveroista ja tontin vuokrasta tai asunto-osakkeen hoitovastikkeesta, lämmityskuluista, pakollisesta kotivakuutuksesta ja vesimaksusta)

- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta (asiakkaan osuus esimerkiksi lämmityskuluista, pakollisesta kotivakuutuksesta ja vesimaksusta)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (asiakkaan osuus esimerkiksi lämmityskuluista, pakollisesta kotivakuutuksesta ja vesimaksusta)

Sotilasvammalain 6b § mukaan palveluasumisessa hoiva ja hoito sekä ateria- ja tukipalvelut ovat maksuttomia ennen vuotta 1991 asepalveluksessa tai YK-tehtävissä vammautuneille tai sairastuneille sotilasinvalidille, joiden em. lain mukainen haitta-aste on vähintään 20 % sekä sotainvalideille, jotka ovat vuosien 1939–1945 sotien johdosta vahingoittuneet tai sairastuneet, ja joiden haitta-aste on vähintään 10 %. Rintamaveteraanien kuntoutuksesta säädetyn lain 12a§:n mukaan vastaavat palvelut ovat maksuttomia rintamatunnuksen omaaville veteraaneille.

Asiakailta peritään asiakasmaksu läsnäolopäiviltä. Mahdolliselta sairaalassaolojaksolta ei peritä asiakasmaksua. Etukäteen sovittujen lomien ajalta ei peritä asiakasmaksua yli 5 päivää ylittävältä ajalta (Asiakasmaksulaki 734/1992 10 k §).

12.3.5 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen asumisen ja perhehoidon maksut

Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen on kyseessä silloin, jos palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta. (Asiakasmaksulaki 1201/2020 7b §.)

Vanhuspalvelulain 14 § mukaan iäkkäille avio- ja avopuolisoille on järjestettävä mahdollisuus asua yhdessä. Mikäli ympärivuorokautiseen palveluasumiseen hyväksytyn asiakkaan puoliso haluaa muuttaa samaan yksikköön, tehdään molemmille oma vuokrasopimus (= puolet vuokrasta). Mukana muuttavalle puolisolle palvelumaksu määritellään hänen palvelutarpeen mukaisesti. Omissa yksiköissä noudatetaan hyvinvointialueella määritellyjä asiakasmaksuja. Ostopalveluyksiköihin voidaan myöntää palvelutarpeen mukaisesti palveluseteli, mikäli palveluntuottaja on hyväksytty palvelusetelituottajaksi.

Kuukausimaksu saa olla enintään 85 prosenttia asiakkaan kuukausituloista, joista on tehty asiakasmaksulaissa säädetty vähennykset. Jos asiakas on välittömästi ennen pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista kuukausituloista, joista on tehty laissa tarkoitetut vähennykset.

Jos puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella määräytyvä maksu muodostuisi suuremmaksi kuin asiakkaan kuukausituloilla tarkoitetulla tavalla määräytyvä maksu, maksuksi määräytyy asiakkaalle edullisempi vaihtoehto. Jos kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa tai pitkäaikaisessa perhehoidossa, maksu määräytyy asiakkaan kuukausitulojen perusteella (Asiakasmaksulaki 1201/2020 7 c §, 10 b-d §).

Asiakailta peritään asiakasmaksu läsnäolopäiviltä. Mahdolliselta sairaalassaolojaksolta ei peritä asiakasmaksua. Etukäteen sovittujen lomien ajalta ei peritä asiakasmaksua yli 5 päivää ylittävältä ajalta (Asiakasmaksulaki 734/1992 10 k §).

Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakasmaksua määritettäessä huomioitavat tulot:

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut tulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä
- verosta vapaat tulot
- laskennallinen metsätulo
- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut apurahat ja tunnustuspalkinto otetaan tuloina huomioon siltä osin kuin ne säädetään veronalaiseksi tuloksi tuloverolain 82 §:n 2 momentissa.

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo. Jos maksu määräytyy asiakkaan ja tämän puolison yhteenlasket-
tujen kuukausitulojen perusteella, kuukausitulona otetaan lisäksi huomioon puolison vastaavat tulot.

Tulona ei oteta huomioon:

- lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua
- tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia
- lukuun ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea
- veteraanien etuuksia (ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa:

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Jos maksu määräytyy asiakkaan ja tämän puolison yhteenlasket-
tujen kuukausitulojen perusteella, vähennyk-
senä otetaan lisäksi huomioon puolison vastaavat yllä olevat vähennykset.

Lisäksi asiakkaan kuukausituloista vähennetään todelliset asumismenot ennen pitkäaikaiseen ympärivuoro-
kautiseen palveluasumiseen siirtymistä, kuitenkin enintään:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistöveroista ja tontin vuokrasta tai asunto-osakkeen hoitovastikkeesta, lämmityskuluista, pakollisesta kotivakuutuksesta ja vesimaksusta).
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitettulta vuokralaisen irtisanomisajalta (asiakkaan osuus esimerkiksi lämmityskuluista, pakollisesta kotivakuutuksesta ja vesimaksusta).
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttö-
vastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (asiakkaan osuus esimerkiksi lämmityskuluista, pakollisesta kotivakuutuksesta ja vesimaksusta).

Lisäksi tuloista vähennetään:

- kohtuulliset asumismenot, joita asiakkaalle pitkäaikaisesta ympärivuorokautisesta palveluasumisesta aiheutuu (vuokra vähennettynä asumistuella).
- terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa antaman selvityksen perusteella maksun määräämisen perusteena olevista tuloista asiakkaalle aiheutuvien lääkekustannusten mukaan, kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena
- muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.

Sotilasvammalain 6b§ mukaan palveluasumisessa hoiva ja hoito sekä ateria- ja tukipalvelut ovat maksuttomia ennen vuotta 1991 asepalveluksessa tai YK-tehtävissä vammautuneille tai sairastuneille sotilasinvalidideille, joiden em. lain mukainen haitta-aste on vähintään 20 % sekä sotainvalidideille, jotka ovat vuosien 1939–1945 sotien johdosta vahingoittuneet tai sairastuneet, ja joiden haitta-aste on vähintään 10 %. Rintamaveteraanien kuntoutuksesta säädetyn lain 12a§:n mukaan vastaavat palvelut ovat maksuttomia rintamatunnuksen omaaville veteraaneille.

Hyvinvointialueen on maksua määrätessään huolehdittava siitä, että asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön jää käyttövara. Pitkäaikaisen perhehoidon ja ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakkaalle tulee jäädä **167 euron kuukausittainen käyttövara.**

12.3.6 Pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa tarvikkeiden ja palvelujen kustannusten jakautuminen

Asiaksmaksuun sisältyvät palvelut

- Asiakkaan palvelukokonaisuuden suunnittelu ja kirjaaminen yksilölliseen hoito- ja palvelusuunnitelmaan tavoitteineen ja toimintamenetelmineen sekä arviointi yhteistyössä asiakkaan ja mahdollisuuksien mukaan omaisen kanssa puoli vuosittain tai voinnin muuttuessa.
- Hoito- ja palvelusuunnitelman mukaiset palvelut palveluntuottajan toteuttamana ja järjestämänä sisältäen kokonaisvaltaisen huolenpidon, avustamisen, ohjauksen sekä toimintakykyä edistävät ja ylläpitävät mielekkään arjen toiminnot ja sairaanhoidolliset palvelut.
- Avustaminen pukeutumisessa, suuhygieniassa, suihkussa tai saunassa avustaminen asukkaan tarpeiden mukaisesti sekä ihon, hiuksien ja perushoidollisten kynsien hoito (laajat/erityisosaamista edellyttävät toimenpiteet toteuttaa esim. jalkahoitaja ja asiakas maksaa kulun).
- Lääkehoidon toteuttaminen: lääkkeiden jakaminen/annosjakelun toteuttaminen, lääkkeiden antaminen valvotusti, lääkehoidon seuranta ja arvioiminen, reseptien uusiminen, lääkkeiden tilaus
- Asunnon peruskalustuksena asumisyksikössä on sähkökäyttöinen hoitosänky patjoineen, yöpöytä ja yleisvalaistus
- Apuvälineet: Alueellisen apuvälineyksikön kautta, kun apuvälineasetuksen 20 1 § ja 2 § edellytykset täyttyvät. Apuvälineratkaisu tehdään julkisen terveydenhuollon apuvälinealan asiantuntijan tekemän arvion ja toteaman tarpeen perusteella.
- Ensiaputarvikkeet. Muutoin haava- ym. hoitotarvikkeet haetaan asiakkaalle ilmaisjakeluna aina, kun siihen oikeuttavat kriteerit täyttyvät. Jos kriteerit eivät täyty, asiakas maksaa tarvikkeet.
- Kertakäyttöiset hoito- ja hygieniatarvikkeet (esim. ruokaliinat, pesulaput, kertakäyttöiset suojat, vuodesuojat, hoitokäsineet, wc-paperit)
- Siivous ja siihen käytettävät tarvikkeet ja välineet
- Turvapalvelut

- Perusvaatehuolto, pesulapalvelut tai pyykkihuolto yksikön toimesta ja pesulan kautta hankittavat hygieniahaalarit. Vaatteiden tulee olla päivittäistä kulutusta ja peruspesua (60 astetta) kestäviä.
- Asiointi- ja saattamispalveluja ei pääsääntöisesti järjestetä.
- Kaikki vuorokauden ateriat, joiden tulee noudattaa ikäänntyneiden ravitsemussuosituksia ja huomioida ruoka-aineallergiat. Ruoan sisältö ja listat on oltava nähtävillä.

Asiakkaan itse kustannettavat tarvikkeet ja palvelut:

- Lääkkeet ja niihin rinnastettavat tuotteet
- Terveyspalveluista ja avohoidon ammattiryhmien yksilöllisistä kotikäynneistä peritään asiakasmaksulainsäädännön mukaiset maksut.
- Perusterveydenhuollon vastaanotolla tai palveluasumisen yksikössä sen asukkaille erikseen järjestetyllä vastaanotolla (kotikäynti) peritään käyntimaksu.
- Henkilökohtaiset hygieniatarvikkeet, kampaaja, jalkahoitaja
- Haavahoitotuotteet ellei hoitotarvikejakelun kriteerit täyty.
- Vaatteet, lonkkahousut, vuodevaatteet sekä peitot ja tyynyt
- Vuokra erillisen vuokrasopimuksen perusteella
- Muut henkilökohtaiset päivittäiset menot
  - Kuljetukset; Asiakkaille voidaan hakea keskitetystä asiakasohjauksesta sosiaalihuoltolain tai vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua.
  - Hammasproteesit, hammaslääkärikulut, kuulokojeet, silmälasit tai muu henkilökohtainen apuväline (esim. näkemistä helpottavat välineet).
  - Itse järjestetyt fysioterapeutin tai hierojan käynnit
  - Vaatepaketti: Koskee niitä yksiköitä ja asiakkaita (Saimaanharju), joilla on Essote kuntayhtymän aikana ollut vaatepaketti. Kulu katetaan asiakkaan käyttövaroista. Sen vaatteet koostuvat pesulan vuokravaatteista, kuten alusvaatteet, collegekerrastot, liinavaatteet, pyyhkeet, peitot, tyynyt. Paketti ei sisällä ulkovaatteita tai kenkiä. Vaatepaketin hinta on 50,00 €/kk.

12.3.7 Pitkäaikaisen laitoshoidon maksu

Kuukausimaksu saa olla enintään 85 prosenttia asiakkaan kuukausituloista, joista on tehty asiakasmaksulaissa säädetty vähennykset. Jos asiakas on välittömästi ennen pitkäaikaisen laitoshoidon alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista kuukausituloista, joista on tehty laissa tarkoitetut vähennykset.

Jos puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella määräytyvä maksu muodostuisi suuremmaksi kuin asiakkaan kuukausituloilla tarkoitetulla tavalla määräytyvä maksu, maksuksi määräytyy asiakkaalle edullisempi vaihtoehto. Jos kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai laitoshoidossa, maksu määräytyy asiakkaan kuukausitulojen perusteella (Asiakasmaksulaki 734/1992 7 c §, 10 b-d §).

Pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksua määritettäessä huomioitavat tulot:

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut tulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulohankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä
- verosta vapaat tulot
- laskennallinen metsätulo
- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut apurahat ja tunnustuspalkinto otetaan tuloina huomioon siltä osin kuin ne säädetään veronalaiseksi tuloksi tuloverolain 82 §:n 2 momentissa.

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo. Jos maksu määräytyy asiakkaan ja tämän puolison yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella, kuukausitulona otetaan lisäksi huomioon puolison vastaavat tulot.

Tulona ei oteta huomioon:

- lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua
- tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuksia
- lukuun ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea
- veteraanien etuuksia (ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa laitoshoidossa:

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräajaksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Jos maksu määräytyy asiakkaan ja tämän puolison yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella, vähennyksenä otetaan lisäksi huomioon puolison vastaavat ylläolevat vähennykset.

Lisäksi asiakkaan kuukausituloista vähennetään todelliset asumismenot ennen pitkäaikaiseen laitoshoidon siirtymistä, kuitenkin enintään:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistöveroista ja tontin vuokrasta tai asunto-osakkeen hoitovastikkeesta, lämmityskuluista, pakollisesta kotivakuutuksesta ja vesimaksusta)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokralausesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitettua vuokralaisen irtisanomisajalta (asiakkaan osuus esimerkiksi lämmityskuluista, pakollisesta kotivakuutuksesta ja vesimaksusta)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (asiakkaan osuus esimerkiksi lämmityskuluista, pakollisesta kotivakuutuksesta ja vesimaksusta)

Hyvinvointialueen on maksua määrätessään huolehdittava siitä, että pitkäaikaisen laitoshoidon asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön tulee jäädä **112,00 euron kuukausittainen käyttövara**.

12.3.8 Lyhytaikaisen asumisen maksut

Lyhytaikaisen sosiaalihoitolainmukaisen palveluasumisen maksut

- 36,50 €/ hoitopäivä. Maksu ei kerrytä maksukattoa
- Päivähoidolla tarkoitetaan enintään kahdeksan tuntia kerrallaan kestävää palvelua, josta peritään 18,00 €/ päivä. Yöhoidolla tarkoitetaan kello 18 ja kello 10 välillä toteutettavaa palvelua, josta peritään 22,00 €/ yö.
- Päivä- tai yöhoidon ylittäessä sille asetetut aikarajat, asiakasmaksu peritään kokonaisen hoitopäivän mukaisesti.

- Omaishoitajan vapaapäivien aikana toteutettavasta hoidosta peritään asiakasmaksulainsäädännön määräämä maksu 11,60 €/ vrk. Rintamatunnuksen omaavalta veteraanilta omaishoitajan vapaan aikaisesta hoidosta ei peritä asiakasmaksua.

Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut

- 49,60 €/ hoitopäivä. Kerryttää maksukattoa, jonka jälkeen hoitopäivän maksu on 22,80 €/ vrk.
- Päivähoidolla tarkoitetaan enintään kahdeksan tuntia kerrallaan kestävää palvelua, josta peritään 18,00 € /päivä. Yöhoidolla tarkoitetaan kello 18 ja kello 10 välillä toteutettavaa palvelua, josta peritään 22,80 € /yö.
- Päivä- tai yöhoidon ylittäessä sille asetetut aikarajat, asiakasmaksu peritään kokonaisen hoitopäivän mukaisesti. Päivä- ja yöhoito ei kerrytä maksukattoa.
- Omaishoitajan vapaapäivien aikana toteutettavasta hoidosta peritään asiakasmaksulainsäädännön määräämä maksu 11,60 €/ vrk. Rintamatunnuksen omaavalta veteraanilta omaishoitajan vapaan aikaisesta hoidosta ei peritä asiakasmaksua.

13 VAMMAISPALVELUJEN JA KEHITYSVAMMAHUOLLON MUKAISET PALVELUT JA MAKSUT

13.1.1 Maksuttomat palvelut

Vammaispalvelulain mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- vammaispalvelulain 8 §:n 1 momentissa tarkoitettut palvelut: kuntoutusohjaus ja sopeutumisvalmennus sekä muut vammaispalvelulain tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeelliset palvelut
- vammaispalvelulain 8 § 2 momentissa tarkoitettu päivätoiminta kuljetusta ja aterioita lukuun ottamatta
- vammaispalvelulain ja -asetuksen nojalla myönnetty henkilökohtainen apu ja palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut. Henkilökohtaisesta avusta ja palveluasumisen erityiskustannuksista voidaan kuitenkin periä maksu silloin, kun henkilö saa niihin korvausta muun lain kuin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) nojalla, kuten tapaturma- tai liikennevakuutuslakiin perustuen.
- vammaispalvelulain 11 §:n mukaiset tutkimukset (tutkimukset, joita tarvitaan sen selvittämiseksi, onko henkilö oikeutettu vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin ja tukitoimiin)

Kehitysvammalain mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- erityishuolto (hoiva ja huolenpito)
  - erityishuolto-ohjelmaan kirjatut palvelut (terveyspalvelut)
- kuljetus erityishuollon palveluihin
- osittainen ylläpito alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta (asiakasmaksulaki 4 § 2 kohta)

13.1.2 Asiakasmaksut päivä- ja työtoiminnassa

Kuljetus vammaispalvelulain mukaiseen päivätoimintaan: Peritään enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu (asiakasmaksuasetus 6 §). Käytännössä matkahuollon linja-autotaksa / -maksu tai julkisen liikenteen vyöhykeperusteinen taksa (KHO20:2020). Erytishuoltolain mukaisessa palvelussa kuljetus päivä- ja työtoimintapalveluun on asiakkaalle maksuton.

Vammaispalvelulain ja erityishuoltolain mukaisessa työ- ja päivätoiminnassa asiakasmaksuna peritään palveluntuottajan hinnaston mukainen ruokapalveluiden maksu toteutuman mukaan.

13.1.3 Asiakasmaksut asumispalveluissa

Hyvinvointialue voi järjestää asumispalveluja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lainsäädännön mukaan tai vammaispalvelulain mukaan. Asiakkaat maksavat itse vuokran, ateriat, lääkkeet ja kaikki muut jokapäiväiseen elämiseen liittyvät kustannukset. Asumisen ylläpidosta voidaan periä asiakkaalta maksu, ellei kilpailutettuun asumispalveluun liittyen ole muuta sovittu.

Vammaispalvelulain mukaista palveluasumista voidaan järjestää palveluasumisyksikössä tai vammaisen henkilön omassa kodissa. Kun palveluasuminen järjestetään vammaiselle henkilölle omaan kotiin vammaispalvelulain mukaisesti, ovat kotona asumisen mahdollistava kotisairaanhoido ja kotipalveluun liittyvät tuki- ja turvapalvelut asiakkaalle maksuttomia (turva-, vaatehuolto-, hygieni- ja asiointipalvelut). Käyttämistään ateriapalveluista asiakas maksaa kotihoidon ateriapalvelujen taksojen mukaisesti.

13.1.4 Vuokra

Asiakkaiden asuntojen vuokrat perustuvat Huoneenvuokralain (31.3.1995/481) mukaisiin vuokrasopimuksiin. Vuokran määräytymisessä noudatetaan yleisiä vuokranmääräytymisperusteita. Vuokra sisältää lämmityskulut, jätehuollon kustannukset, kiinteistön huoltomenot ja osuuden yleisistä tiloista. Lisäksi asiakas voi vuokrasopimuksen mukaisesti maksaa esim. sähkö- ja vesikulut sekä henkilökohtaisen internetyhteyden. Asiakkaalta perittävä vuokra ei saa ylittää eläkkeensaajan asumistukea laskettaessa huomioon otettavien asumismenojen enimmäismäärää.

13.1.5 Ylläpitomaksu asumispalveluissa

Asumispalveluissa asiakkaalta voidaan periä ylläpitomaksu. Ylläpidolla tarkoitetaan sellaisia menoja, joista henkilölle aiheutuisi kustannuksia joka tapauksessa.

Ylläpitomaksuun voidaan sisällyttää seuraavia kustannuksia: asunnon puhtaana pitoon, siivoukseen, vaatehuoltoon ja henkilökohtaiseen hygienian hoitoon luovutetut tarvikkeet, aineet ja välineet, pyykki- ja kuljetuskustannukset, yhteisten tilojen pientarvikkeet (esim. lamput, roskapussit, wc-tarvikkeet) sekä yhteisössä asuvien asiakkaiden yhteiset virkistystarvikkeet ja harrastusvälineet. Maksua ei voi periä henkilökunnan antamasta hoivasta ja tuesta.

Vammaispalvelulain mukaisissa ostopalveluissa asumispalvelussa peritään ostopalvelusopimuksen mukainen muu palvelumaksu.

Ylläpitomaksutaksa vammaisten asumisyksikössä on Eloisan alueella enintään 35,00 €/kk.

13.1.6 Ateriamaksut asumispalveluissa sekä päivä- ja työtoiminnassa

Vammaispalvelulain ja erityishuoltolain mukaisissa asumis- sekä päivä- ja työtoimintapalveluissa asiakasmaksuna peritään ateriamaksut. Ateriapalveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kohtuullisten kustannusten suuruinen. Ateriamaksuun voi sisältyä seuraavia kustannuksia: raaka-aineet, valmistus, työvoima, vesi, energia, säilytys ja kuljetus.

Eloisan alueella asiakkaalta peritään ateriamaksu toteutuneilta aterioilta palveluntuottajan hinnaston mukaisesti, kuitenkin enintään kaikista päivän aterioista enintään 471,00 €/ kk tai 15,70 €/ pv.

13.1.7 Asiaksmaksu pitkäaikaisessa perhehoidossa

Kehitysvammalain mukaisen pitkäaikaisen perhehoidon ylläpitomaksun määräytymisperustetta ei ole säädetty asiakasmaksulaissa 1.7.2021 lukien. Asiaksmaksulain 4 §:n mukaan kehitysvammaisen ylläpidosta voidaan kuitenkin periä maksu lukuun ottamatta alle 16-vuotiaalle annettavaa osittaista ylläpitoa.

Täydestä ylläpidosta peritään ylläpitomaksu, joka perustuu asiakkaan nettotuloihin. Ylläpitomaksu sisältää ateriat, asumisen ja perhehoitokodin yhteisissä tiloissa yhteiskäytössä olevat laitteet, välineet tms. Ylläpitomaksu on enintään 85 % hoidossa olevan nettotuloista. Asiakkaalle jätetään käyttövaraa 15 % nettotuloista, kuitenkin vähintään 167,00 € kuukaudessa.

13.1.8 Asiaksmaksu lyhytaikaisessa perhehoidossa

- 16 vuotta täyttäneet 22,80 €/ hoitopäivä
- alle 16-vuotiaat 22,80 €/ hoitopäivä

Osavuorokautinen hoito perhehoidossa

- alle 6 h 12,00 €/ hoitopäivä
- 6 - 8 h 18,00 €/ hoitopäivä

Vammaisen kodissa tapahtuva perhehoito

- alle 6 h 12,00 €/ hoitopäivä
- 6-8 h 18,00 €/ hoitopäivä
- Yli 8 h 22,80 €/ hoitopäivä

Omaishoitajan vapaan ajaksi järjestetty hoito 11,60 €/ vrk

13.1.9 Tilapäinen palveluasuminen

Tilapäisessä palveluasumisessa ja tehostetussa palveluasumisessa ylläpitomaksuna peritään asiakkaalta toteutuneen käytön mukaan ateriamaksuja enintään 15,70 €/ vrk. Lisäksi tilapäisessä asumisessa peritään majoituksesta 15,00 €/ vrk. Asumisvalmennus- tai asumiskokeilujaksolta peritään tilapäisasumisen asiakasmaksut. Tilapäisen asumisen kesto on korkeintaan kolme kuukautta.

13.1.10 Omaishoitajan lakisääteisen vapaan asiakasmaksu

Omaishoitajan lakisääteisen vapaan asiakasmaksu on enintään 11,60 €/ vrk

13.1.11 Pitkäaikainen laitoshoido

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta henkilöltä peritään kehitysvammahuollossa maksu ylläpidosta asianomaisen henkilön maksukykyyn mukaisesti iästä riippumatta. Maksu perustuu lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992, jäljempänä asiakasmaksulaki), asetukseen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992, jäljempänä asiakasmaksuasetus) ja lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta (1201/2020, jäljempänä asiakasmaksulakimuutos).

Täydestä ylläpidosta peritään ylläpitomaksu, joka sisältää ateriat, asumisen ja perhehoitokodin yhteisissä tiloissa yhteiskäytössä olevat laitteet, välineet tms. Ylläpitomaksu on enintään 85 % hoidossa olevan nettokuukausituloista. Asiakkaalle jätetään käyttövaraa 15 % nettotuloista, kuitenkin vähintään 167,00 € kuukaudessa. Asiakasmaksulain 7 c § määrittelee, kuinka paljon asiakkaan käyttöön tulee vähintään kuukaudessa jäädä.

13.1.12 Lyhytaikainen kuntouttava laitoshoido

Erityishuollossa lyhytaikaisen, kuntouttavan laitoshoidon maksu on 17,10 €/hoitopäivä ja maksukatontäyttymisen jälkeen hoito on maksutonta.

13.1.13 Sosiaalihuoltolain sekä vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalvelut

Asiointi ja virkistysmatkat

Peritään yksittäisen matkan omavastuuosuutena paikkakunnalla kulloinkin voimassa olevan julkisen joukkoliikenteen kertalipun hinta. Käytännössä matkahuollon linja-automaksu tai julkisen liikenteen vyöhykeperusteinen maksu (KHO20:2020).

Työ- ja opiskelumatkat

Asiakas maksaa opiskelu- ja työmatkoilla omavastuumaksuna joukkoliikennetaksan alennukset tai sarjalipun hinnan huomioiden.

Opiskelumatkat ovat maksuttomia toisen asteen laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluvilla opiskelijoilla kuitenkin enintään sen kalenterivuoden loppuun, kun henkilö täyttää 20 vuotta. Matkat korvataan 7 km ylittävältä osalta.

14 MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT

Suuri osa mielenterveys- ja päihdepalveluista on asiakkaalle maksuttomia viranomaisen järjestämiä ohjaus- ja neuvontapalveluita.

14.1 Päihdelaitoskuntoutus

Päihdelaitoskuntoutuspäätökset myönnetään sosiaalihuoltolain 22 §:n nojalla. Sosiaalityöntekijä tekee päätöksen palvelun myöntämisestä ja määrittelee asiakasmaksun asiakkaan tulojen ja menojen perusteella.

Asiakkaalta voidaan periä tulosidonnaista asiakasmaksua enintään 49,60 €/ hoitopäivä, maksukattoon saakka.

Päihdelaitoskuntoutuksen maksut ovat asiakasmaksulain maksukaton piirissä 1.1.2023 alkaen ja maksukaton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisesta laitoskuntoutuksesta (enintään 3 kk) voidaan periä asiakkaalta asiakasmaksua enintään 22,80 €/ hoitopäivä.

14.2 Tilapäinen asuminen

Tilapäistä asumista järjestetään henkilölle, joka erityisestä syystä tarvitsee asumisensa järjestämisessä hyvinvointialueen lyhytaikaista, kiireellistä apua (SHL muutos 790/2022, 21 §). Tilapäisestä asumisesta voidaan periä lyhytaikaisen laitoshoidon maksu 22,80 €/ hoitopäivä.

14.3 Tuettu asuminen

Tuetulla asumisella tarkoitetaan itsenäistä asumista, jota tuetaan sosiaaliohjauksella. Tuettua asumista järjestetään henkilölle, joka erityisestä syystä tarvitsee hyvinvointialueen apua tai tukea itsenäiseen asumiseen tai itsenäiseen asumiseen siirtymisessä (SHL 21a §).

Kuukausimaksu määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheen koon mukaan. Maksu on enintään maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista. Maksuun ei sisälly asumiskustannuksia.

Tulorajat

Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 356 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä. Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo.

Perheen koko henkilömäärä	1	2	3	4	5	6
Tuloraja (€/kk)	598	1 103	1 731	2 140	2 591	2 976

Henkilömäärä	1	2	3	4	5	6 tai yli
Palvelutunnit/ kk	Maksu %	Maksu %	Maksu %	Maksu %	Maksu %	Maksu %
4 tai alle	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,5	7,5	7,5	7,5
6	12	10,5	9	9	9	9

7	14	12,25	10,5	10,5	10,5	10,5
8	16	14	12	12	12	12
9	17	14,75	12,5	12,5	12,5	12
10	18	15,5	13	13	13	12
11	19	16,25	13,5	13,5	13,5	12
12	20	17	14	14	14	12
13	21	17,75	14,5	14,5	14	12
14	22	18,5	15	15	14	12
15	23	19,25	15,5	15,5	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,5	20,5	16,5	16	14	12
18	25	21	17	16	14	12
19	25,5	21,5	17,5	16	14	12
20	26	22	18	16	14	12
21	26,5	22,5	18,5	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12
23	27,5	23,5	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,5	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12
27	29,5	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,5	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,5	24	19	16	14	12
32	32	24	19	16	14	12
33	32,5	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,5	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,5	24	19	16	14	12

Asiakasmaksuun sisältyvät:

- asiakkaan palvelukokonaisuuden suunnittelu ja kirjaaminen yksilölliseen palvelusuunnitelmaan tavoitteineen sekä arviointi yhteistyössä asiakkaan ja mahdollisesti omaisen kanssa
- palvelusuunnitelman mukainen ohjaus
- palvelusuunnitelman arviointi
- apuvälineet haetaan ilmaisena yksilölliseen apuvälinearvioon perustuen
- hoitotarvikkeet haetaan asiakkaalle ilmaisjakeluna aina, kun siihen oikeuttavat kriteerit täyttyvät
- kertakäyttöiset hoitotarvikkeet

Asiakaan itse kustantamat tarvikkeet ja palvelut:

- lääkkeet ja lääkkeiden annosjakelu asiakkaan niin valitessa
- terveyden- ja avohoidon palvelut
- omat hygieniatarvikkeet
- vaatteet, vuodevaatteet sekä peitot ja tyyny
- vuokra erillisen vuokrasopimuksen perusteella
- ateriat
- muut henkilökohtaiset menot
- asunnon kalustaminen

- asiakkaalla on mahdollisuus saada tarvitsemansa apuvälineet ilmaisen apuvälineyksiköstä yksilölliseen apuvälinearvioon perustuen tai vaihtoehtoisesti asiakas voi kustantaa tarvitsemansa apuvälineet itse.

Tuetun asumisen asiakasmaksua määritettäessä huomioon otavat tulot asiakasmaksulain (1201/2020) 10 f §:n mukaan

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä
- laskennallinen metsätulo (tarkemmin asiakasmaksulaki 10 i §)
- opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin se säädetään veronlaiseksi tuloksi
- lasten kotihoidon tuki
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)
- elatusapu ja elatustuki

Tulona ei oteta huomioon

Tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia (lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea), joita ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- vammaistuki
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki (tämä huomioidaan kuitenkin vuokran vähennyksenä pitkäaikaisen asumispalvelun asiakkaalla kokonaistaloudellisen tilanteen arvioinnissa, asiakasmaksulaki § 10 d)
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

Tuloista tehtävät vähennykset tuetussa asumisessa asiakasmaksulain (1201/2020) 10 g §:n mukaan:

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräajaksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Lisäksi asiakkaan kuukausituloista vähennetään todelliset asumismenot ennen tuettuun asumiseen siirtymistä, kuitenkin enintään:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistöveroista ja kohtuullisista lämmityskuluista, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)

14.3.1 Tukipalvelumaksut

Ateriapalvelumaksu 471,00 €/kk

Peritään vain siinä tapauksessa, jos tuettuun asumiseen sisältyy täysihoidoateriat.

Mikäli asiakkaalta peritään ateriamaksu, tulee asiakkaan käyttövaraksi jäädä vähintään 190,00 €/kk.

14.4 Yhteisöllinen asuminen

Yhteisöllisellä asumisella tarkoitetaan hyvinvointialueen järjestämää asumista esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa henkilön hallinnassa on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa asukkaille on tarjolla sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa (SHL 21b§).

Yhteisöllistä asumista järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä sillä perusteella, että hänen toimintakykynsä on alentunut ja hoidon ja huolenpidon tarpeensa kohonnut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavaan syyn vuoksi (SHL 21b§).

Yhteisöllisessä asumisessa peritään pitkäaikaisen asumispalvelun maksu silloin, jos palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta (Asiakasmaksulaki 1201/2020 7b §, 10e §).

Maksu perustuu yhdessä asiakkaan kanssa laadittavaan asiakassuunnitelmaan. Kuukausimaksu määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheen koon mukaan. Maksu saa olla enintään maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista. Palveluasumisessa palvelunteja toteutuu 38 h/kk tai enemmän.

Maksuun ei sisälly asumiskustannuksia.

Maksua määrättäessä asiakkaalle jätetään käyttövaraa vähintään 190,00 €/kk.

Tulorajat

Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 356 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä. Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo.

Perheen koko henkilömäärä	1	2	3	4	5	6
Tuloraja (€/kk)	598	1 103	1 731	2 140	2 591	2 976

Palvelutunnit kuukaudessa 38 h tai enemmän	1	2	3	4	5	6 tai yli
Maksu %	35 %	24 %	19 %	16 %	14 %	12 %

Asiakasmaksuun sisältyvät:

- asiakkaan palvelukokonaisuuden suunnittelu ja kirjaaminen yksilölliseen palvelusuunnitelmaan tavoitteineen sekä arviointi yhteistyössä asiakkaan ja mahdollisesti omaisen kanssa
- palvelu- tai kuntoutussuunnitelman mukaiset palvelut palvelutalon henkilökunnan toteuttamana, sisältäen huolenpidon, avustamisen, ohjauksen sekä kuntouttavat, virikkeelliset ja sairaanhoidolliset palvelut

- palvelu- tai kuntoutussuunnitelman arviointi
- asunnon peruskalustuksena asumisyksikössä on sänky, pöytä, tuoli ja vaatekaappi
- apuvälineet haetaan ilmaisena yksilölliseen apuvälinearvioon perustuen
- hoitotarvikkeet haetaan asiakkaalle ilmaisjakeluna aina, kun siihen oikeuttavat kriteerit täyttyvät
- kertakäyttöiset hoito- ja hygieniatarvikkeet
- siivous
- vaatehuolto

Asiakaan itse kustantamat tarvikkeet ja palvelut:

- lääkkeitä ja lääkkeiden annosjakelu asiakkaan niin valitessa
- terveyspalveluista ja avohoidon ammattiryhmien yksilöllisistä kotikäynneistä peritään asiakasmaksulainsäädännön mukaiset maksut, ja noudatetaan hyvinvointialueella määrättyjä asiakasmaksukäytäntöjä
- perusterveydenhuollon vastaanotolla tai palveluasumisen yksikössä sen asukkaille erikseen järjestetyllä vastaanotolla peritään käyntimaksu.
- omat hygieniatarvikkeet
- vaatteet, vuodevaatteet sekä peitot ja tyynt
- vuokra erillisen vuokrasopimuksen perusteella
- ateriat (erillinen tukipalvelumaksu)
- muut henkilökohtaiset menot
- asunnon muu kalustaminen
- asiakkaalla on mahdollisuus saada tarvitsemansa apuvälineet ilmaisena apuvälineyksiköstä yksilölliseen apuvälinearvioon perustuen tai vaihtoehtoisesti asukas voi kustantaa tarvitsemansa apuvälineet itse.

Yhteisöllisen asumisen asiakasmaksua määritettäessä huomioon otavat tulot asiakasmaksulain (1201/2020) 10 f §:n mukaan

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä
- laskennallinen metsätulo (tarkemmin asiakasmaksulaki 10 i §)
- opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin se säädetään veronlaiseksi tuloksi
- lasten kotihoidon tuki
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)
- elatusapu ja elatustuki

Tulona ei oteta huomioon

Tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia (lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea), joita ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- vammaistuki
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki (tämä huomioidaan kuitenkin vuokran vähennyksenä pitkäaikaisen asumispalvelun asiakkaalla perustuen asiakasmaksulakiin § 10 d)
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

Tuloista tehtävät vähennykset yhteisöllisessä palveluasumisessa asiakasmaksulain (1201/2020) 10g § mukaan:

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Lisäksi asiakkaan kuukausituloista vähennetään todelliset asumismenot ennen yhteisölliseen asumiseen siirtymistä, kuitenkin enintään:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistöverosta ja kohtuullisista lämmityskuluista, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitelta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)

14.4.1 Tukipalvelumaksut yhteisöllisessä asumisessa

Ateriapalvelumaksu 471,00 €/ kk

Ateriavähennys

Niille yhteisöllisen asumisen asiakkaille, jotka maksavat ateriansa itse, vähennetään kiinteä ateriamaksu vähennys asiakasmaksulaskelmassa. Aterian vuorokausihinta x 365 päivää / 12 kk = asiakasmaksulaskelmassa huomioitava ateriovähennys.

Tukimaksu yhteisöllisessä asumisessa

sisältää tukipalveluina järjestettäviä ja/tai asumispalveluun liittyviä vaatehuolto-, peseytymis-, ja siivouspalveluita sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluita sekä muita vastaavia asumista tukevia palveluita, joka on 25,00 €/ kk.

14.5 Ympärivuorokautisen palveluasumisen maksut

Ympärivuorokautisella palveluasumisella tarkoitetaan asumista yhteisöllistä toimintaa tarjoavassa esteettömässä ja turvallisessa hoivakodissa, palvelukodissa tai vastaavassa asumisyksikössä, jossa henkilöllä on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa hän saa asumisyksikön henkilöstöltä viipymättä ja vuorokaudenajasta riippumatta hoitoa ja huolenpitoa myös äkilliseen tarpeeseensa (SHL 21 c §).

Ympärivuorokautinen palveluasuminen sisältää henkilön yksilöllisen tarpeen mukaisen vuorokaudenajasta riippumattoman hoidon ja huolenpidon, toimintakykyä ylläpitävän ja edistävän toiminnan, ateriat, vaatehuollon, siivouksen sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävän toiminnan. Palveluasumista on toteutettava niin, että henkilön yksityisyyttä kunnioitetaan ja hänen osallisuuttaan tuetaan. Lisäksi on huolehdittava, että henkilöllä on mahdollisuus saada tarvitsemansa lääkinnällinen kuntoutus ja muut terveydenhuollon palvelut (SHL 21 c §).

Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa peritään pitkäaikaisen asumispalvelun maksu silloin, jos palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta (Asiakasmaksulaki 1201/2020, 7 b §, 10 e §).

Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa peritään asiakkaalta asiakasmaksu, joka määräytyy asiakkaan nettokuukausitulojen mukaan. Maksu on enintään 85 % nettokuukausituloista, joista on ensin tehty laissa säädetyt vähennykset. Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin kotiin jäävän puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 % puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty laissa säädetyt vähennykset.

Jos kumpikin puolisoista on tehostetussa palveluasumisessa / ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksu on enintään 85 % nettokuukausituloista.

Asiakkaalle tulee jäädä vähimmäiskäyttövaraa vähintään 190,00 €/ kk.

Asiakasmaksuun sisältyvät:

- asiakkaan palvelukokonaisuuden suunnittelu ja kirjaaminen yksilölliseen hoiva- ja kuntoutussuunnitelmaan tavoitteineen sekä arviointi yhteistyössä asiakkaan ja mahdollisesti omaisen kanssa
- hoiva- ja kuntoutussuunnitelman mukaiset palvelut palvelutalon henkilökunnan toteuttamana, sisältäen huolenpidon, avustamisen, ohjauksen sekä kuntouttavat, virikkeelliset ja sairaanhoidolliset palvelut
- hoiva- ja kuntoutussuunnitelman arviointi
- asunnon peruskalustuksena asumisyksikössä on sänky, pöytä, tuoli ja vaatekaappi
- apuvälineet haetaan ilmaisena yksilölliseen apuvälinearvioon perustuen
- hoitotarvikkeet haetaan asiakkaalle ilmaisjakeluna aina, kun siihen oikeuttavat kriteerit täyttyvät
- ateriat
- kertakäyttöiset hoito- ja hygieniatarvikkeet
- siivous
- vaatehuolto

Asiakkaan itse kustantamat tarvikkeet ja palvelut:

- lääkkeet ja lääkkeiden annosjakelu asiakkaan niin valitessa
- terveyspalveluista ja avohoidon ammattiryhmien yksilöllisistä kotikäynneistä peritään asiakasmaksulainsäädännön mukaiset maksut, ja noudatetaan hyvinvointialueelle määrättyjä asiakasmaksukäytäntöjä
- perusterveydenhuollon vastaanotolla tai palveluasumisen yksikössä sen asukkaille erikseen järjestetyllä vastaanotolla peritään käyntimaksu
- omat hygieniatarvikkeet
- vaatteet, vuodevaatteet sekä peitot ja tyynt
- vuokra erillisen vuokrasopimuksen perusteella
- muut henkilökohtaiset menot
- asunnon muu kalustaminen
- asiakkaalla on mahdollisuus saada tarvitsemansa apuvälineet ilmaisena apuvälineyksiköstä yksilölliseen apuvälinearvioon perustuen tai vaihtoehtoisesti asukas voi kustantaa tarvitsemansa apuvälineet itse.

Ympäri vuorokautisen palveluasumisen asiakasmaksua määritettäessä huomioitavat tulot asiakasmaksulain (1201/2020) 10b §:n mukaan:

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut ansio- ja pääomatulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä sekä verosta vapaat tulot
- jos maksu määräytyy asiakkaan ja tämän puolison yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella, kuukausitulona otetaan lisäksi huomioon puolison vastaavat tulot
- laskennallinen metsätulo (asiakasmaksulaki 10 i §)
- vammaistuki (alle 16-vuotiaan ja 16 vuotta täyttäneen)
- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin ovat veronalaista tuloa
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- lasten kotihoidon tuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo.

Tulona ei oteta huomioon

Lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua ja tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia (lukuun ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea), joita ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki (tämä huomioidaan kuitenkin vuokran vähennyksenä perustuen asiakasmaksulakiin § 10 d)
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

Tuloista tehtävät vähennykset ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa asiakasmaksulain (1201/2020) 10c §:n mukaan:

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräajaksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Lisäksi asiakkaan kuukausituloista vähennetään todelliset asumismenot ennen ympäri vuorokautiseen palveluasumiseen siirtymistä, kuitenkin enintään:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistöverosta ja kohtuullisista lämmityskuluista, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitettulta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)

Maksun perusteena olevista tuloista tehtävät erityiset vähennykset asiakasmaksulain (1201/2020) 10d §:n mukaan ympärivuorokautisessa palveluasumisessa

- kohtuulliset asumismenot, joita ympärivuorokautisesta palveluasumisesta aiheutuu vähennettynä asumistuella
- terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa antaman selvityksen perusteella maksun määräämisen perusteena olevista tuloista asiakkaalle aiheutuvien lääkekustannusten mukaan, kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena
- muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.

Ulosoton huomioiminen asiakasmaksussa

Henkilön toistuvaistuloista suoritettavaa ulosmittausta ei pääsääntöisesti oteta vähennyksenä huomioon. Poikkeustapauksessa se voidaan ottaa huomioon, jos ulosmittauksen huomiotta jättämisestä henkilölle syntyisi ulosmitattavaa asiakasmaksuvelkaa. Asiakkaan tai hänen edunvalvojansa tulee esittää asiasta luotettava selvitys ulosmittauksen huomioimiseksi.

15 LASTENSUOJELUN ASIAKASMAKSUT

Lastensuojelussa maksua voidaan periä lastensuojelulain sijaishuoltona, avohuollon tukitoimena tai jälkihuoltona järjestetystä perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista. Vanhemmilta perittävä maksu jaetaan heidän maksukyvyn mukaan.

Lisäksi voidaan periä kohtuullinen maksu lapsen/nuoren tuloista, korvauksista ja saamisista. Maksu voi olla enintään 1860,20 €/kk (asiakasmaksuasetus 20 § 2 mom.) Eloisa voi periä lapselle tulevat elatusavut perhe- ja laitoshoidon sekä asumispalvelun ajalta.

Lapsen tuloista, korvauksista ja saamisista tulee kuitenkin, lapsilisää lukuun ottamatta, varata kuukausittain vähintään 40 % hänen itsenäistymisvaroihinsa.

Lapsiperheiden tilapäinen kotipalvelu (SHL) on Eloisan alueella maksutonta.